

Grozījumi:

10.10.1996. likums / LV, 178 (663), 23.10.1996. / Stājas spēkā 06.11.1996.
17.04.1997. likums / LV, 104/105 (819/820), 25.04.1997. / Stājas spēkā 09.05.1997.
30.10.1997. likums / LV, 296/297 (1011/1012), 13.11.1997. / Stājas spēkā 27.11.1997.
29.10.1998. likums / LV, 337/338 (1398/1399), 11.11.1998. / Stājas spēkā 25.11.1998.
04.02.1999. likums / LV, 38/39 (1498/1499), 10.02.1999. / Stājas spēkā 24.02.1999.
14.10.1999. likums / LV, 362/363 (1822/1823), 03.11.1999. / Stājas spēkā 17.11.1999.
11.11.1999. likums / LV, 397/398 (1857/1858), 01.12.1999. / Stājas spēkā 15.12.1999.
15.02.2001. likums / LV, 32 (2419), 27.02.2001. / Stājas spēkā 13.03.2001.
09.10.2002. likums / LV, 156 (2731), 29.10.2002. / Stājas spēkā 12.11.2002.
31.10.2002. likums / LV, 161 (2736), 06.11.2002. / Stājas spēkā 20.11.2002.
15.05.2003. likums / LV, 82 (2847), 03.06.2003. / Stājas spēkā 17.06.2003.
Satversmes tiesas 05.06.2003. spriedums / LV, 85 (2850), 06.06.2003. / Stājas spēkā 06.06.2003.
16.12.2004. likums / LV, 209 (3157), 29.12.2004. / Stājas spēkā 30.12.2004.
04.12.2008. likums / LV, 200 (3984), 23.12.2008. / Stājas spēkā 01.07.2009.
12.12.2008. likums / LV, 200 (3984), 23.12.2008. / Stājas spēkā 01.01.2009.
01.10.2009. likums / LV, 160 (4146), 08.10.2009. / Stājas spēkā 09.10.2009.
01.12.2009. likums / LV, 193 (4179), 09.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Radio un televīzijas likums

I nodaļa VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants. Likuma darbība

(1) Šis likums nosaka Latvijas Republikas jurisdikcijā esošo raidorganizāciju veidošanas, reģistrācijas, darbības un uzraudzības kārtību.

(2) Šā likuma noteikumi attiecas arī uz tiem uzņēmumiem un uzņēmēj sabiedrībām, kuras nodarbojas tikai ar signāla pārraidi, raidīšanu vai kolektīvo uztveršanas sistēmu ekspluatāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

2. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) apraide ir programmu veidošana (komplektēšana) un sākotnējā izplatīšana publiskai uztveršanai. Par apraidi uzskatāma arī programmu nodošana izplatīšanai starp uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām), lai nodrošinātu to sākotnējo izplatīšanu publiskai uztveršanai. Par apraidi nav uzskatāma informācijas izplatīšana slēgtām,

lokālām auditorijām viesnīcās, transportlīdzekļos un atsevišķās ēkās, kā arī programmu izplatīšana vairākās ēkās, ja patērētāju (kabeļu pieslēgumu) kopējais skaits nav lielāks par 25;

2) (izslēgts ar 14.10.1999. likumu);

3) elektroniskie sabiedrības saziņas līdzekļi ir radio, televīzija, kabeļtelevīzija, kabeļradio (radiotranslācija), satelītradio, satelīttelevīzija, datortelevisija, teleteksts, radio datu sistēma un citas apraides sistēmas;

4) neatkarīgais producentis ir persona, kas nodarbojas ar filmu, reklāmu, atsevišķu radio, televīzijas raidījumu vai programmu veidošanu, ir blakustiesību īpašnieks saskaņā ar Autortiesību likumu, turklāt raidorganizācijai, kurai neatkarīgais producentis sniedz pakalpojumus, nepieder vairāk par 25 procentiem balsstiesību vai akciju kapitāla neatkarīgā producenta uzņēmumā (uzņēmējsabiedrībā). Neatkarīgajam producentam, kura ražojumus izplata raidorganizācija, ir atklāti finansēšanas avoti;

5) programma ir viens raidījums vai atsevišķu raidījumu kopums, kas veidots ar kopēju nosaukumu un tiek izplatīts ar tehniskiem līdzekļiem. Programmas sadalījums pa dažādiem laikiem un izplatīšanas tīkliem pieļaujams, ja izplatīšana dažādos tīklos nenotiek vienlaicīgi;

6) programmu izplatīšana ir signālu pārraide (programmu novadīšana no avota līdz raidīšanas tehniskajiem līdzekļiem) un raidīšana;

7) raidījums ir ar tehniskiem līdzekļiem veidots informatīvs, analītisks vai cita veida noteikta nosaukuma un apjoma materiāls. Raidījumi var būt periodiski un neperiodiski, tajos var būt pārtraukumi;

8) raidīšana ir programmu sākotnējā izplatīšana publiskai uztveršanai ar zemes raidītāju, kabeļu tīklu vai satelītu palīdzību atklātā vai kodētā veidā, lietojot radiofrekvenču spektra daļu starptautiskajos standartos noteiktās frekvencēs (radio) un kanālos (televīzija). Šis termins neietver tos komunikāciju pakalpojumus, kas tiek sniegti pēc individuāla pieprasījuma;

9) raidītāja apkalpes zona ir teritorija, kurā droši uztverama tā raidītā programma;

10) raidorganizācija ir uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kam ir redaktoriska atbildība par programmu izkārtojumu šā panta 1.punkta izpratnē, kas veido programmas un veic programmu izplatīšanu vai nodod tās izplatīšanai trešajām personām, vai ir uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kas veic programmu retranslāciju un saskaņā ar šā likuma 2.² pantu atrodas Latvijas Republikas jurisdikcijā;

11) reklāma ir apmaksāts, citādi atlīdzināts vai pašreklāmas nolūkos izdarīts publisks paziņojums par precēm vai pakalpojumiem, firmām, personām, organizācijām, to darbības veidiem, idejām un citiem jautājumiem, lai veicinātu to popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem;

12) retranslācija ir Latvijā vai ārvalstīs izplatītās programmas uztveršana un tūlītēja pilnīga vai daļēja izplatīšana, neizdarot programmā vai raidījuma saturā nekādus grozījumus. Par satura grozījumiem nav uzskatāma programmas vai raidījuma tulkošana (dublējot vai subtitrējot), ja tā izdarīta ar programmas tiesību turētāja piekrišanu;

13) slēptā reklāma ir reklāmas nolūkā veikts preču, pakalpojumu, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja vārda, firmas zīmes vai darbības tādš attēlojums raidījumā skaņas vai attēla veidā, kurš pēc savas būtības var maldināt auditoriju. Šāds attēlojums uzskatāms par tīši veiktu, īpaši gadījumā, ja par to saņemta samaksa vai cita veida atlīdzība;

14) televeikals ir raidījums, kurā izteikts tiešs piedāvājums par samaksu piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus;

15) sponsorēšana ir fiziskās vai juridiskās personas, kas nav iesaistīta apraides nodrošināšanā, veikta tieša vai netieša programmas vai raidījuma finansēšana ar mērķi popularizēt savu vārdu, firmas zīmi, darbības veidu vai tēlu.

(29.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.1999., 11.11.1999., 15.02.2001. un 16.12.2004.likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

2.¹ pants. Eiropas audiovizuālie darbi

(1) Eiropas audiovizuālie darbi ir:

- 1) Latvijā un Eiropas Savienības dalībvalstīs veidotie audiovizuālie darbi;
- 2) šā panta otrās daļas noteikumiem atbilstošie audiovizuālie darbi, kas radīti tajās Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstīs, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis un kuras nepiemēro diskriminējošus noteikumus attiecībā uz Latvijā un Eiropas Savienības dalībvalstīs veidotajiem audiovizuālajiem darbiem;
- 3) šā panta trešās daļas noteikumiem atbilstošie audiovizuālie darbi, kas radīti citās Eiropas valstīs un kuras nepiemēro diskriminējošus noteikumus attiecībā uz Latvijā un Eiropas Savienības dalībvalstīs veidotajiem audiovizuālajiem darbiem.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā noteiktie Eiropas audiovizuālie darbi ir tādi darbi, kurus galvenokārt veidojuši autori un tehniskie darbinieki no vienas vai vairākām pirmās daļas 1. un 2.punktā minētajām valstīm un kuri atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) tos ir veidojis viens producents vai vairāki producenti, kuri reģistrēti (dzīvo) vienā vai vairākās no šīm valstīm;
- 2) to producēšanu pārrauga un faktiski kontrolē viens producents vai vairāki producenti, kuri reģistrēti (dzīvo) vienā vai vairākās no šīm valstīm;
- 3) šo valstu producentu ieguldījums kopražojuma kopējās izmaksās ir pārsvarā un kopražojumu nekontrolē viens producents vai vairāki producenti, kuri reģistrēti (dzīvo) ārpus šīm valstīm.

(3) Šā panta pirmās daļas 3.punktā noteiktie Eiropas audiovizuālie darbi ir tādi darbi, ko veidojuši producenti, kas reģistrēti (dzīvo) vienā vai vairākās Eiropas valstīs, kuras nav ne Eiropas Savienības dalībvalstis, ne Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstis, bet ar kurām Latvija vai Eiropas Kopiena ir noslēgusi starptautiskus līgumus audiovizuālajā jomā, vai arī tādi darbi, ko šie producenti veidojuši sadarbībā ar Latvijā vai vienā vai vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrētiem (dzīvojošiem) producentiem, ja šos darbus galvenokārt veidojuši autori un tehniskie darbinieki no vienas vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstīm.

(4) Par Eiropas audiovizuālajiem darbiem uzskatāmi arī tādi darbi, kas nav Eiropas audiovizuālie darbi šā panta pirmās daļas izpratnē, bet ir veidoti Latvijas vai Eiropas Savienības dalībvalstu un citu valstu divpusēju kopprodukcijas līgumu ietvaros. Turklāt Latvijas vai Eiropas Savienības producenti sedz lielāko daļu no kopražojuma kopējām izmaksām un kopražojumu nekontrolē viens ārpus Latvijas vai Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijas reģistrēts (dzīvojošs) producents vai vairāki šādi producenti.

(5) Par Eiropas audiovizuālajiem darbiem atbilstoši Latvijas vai Eiropas Savienības dalībvalstu producentu ieguldījuma proporcijai kopražojuma kopējās izmaksās atzīstami arī darbi, kuri nav Eiropas audiovizuālie darbi šā panta pirmās un ceturtais daļas izpratnē, bet kurus galvenokārt ir veidojuši autori un tehniskie darbinieki no Latvijas vai no vienas vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

(14.10.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

2.2 pants. Latvijas Republikas jurisdikcijā esoša raidorganizācija

(1) Latvijas Republikas jurisdikcijā atrodas raidorganizācija, kas saskaņā ar šā panta otro daļu ir dibināta Latvijā vai arī atbilst šā panta trešajā daļā minētajiem nosacījumiem. Raidorganizācijas darbībai ir nepieciešama Nacionālās radio un televīzijas padomes izsniegta attiecīgi apraides atļauja, retranslācijas atļauja vai speciāla atļauja (licence) kabeļtelevīzijas, kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai.

(2) Raidorganizācija uzskatāma par dibinātu Latvijā, ja:

- 1) Latvijā atrodas tās galvenais birojs un redaktoriskie lēmumi par programmu izkārtojumu tiek pieņemti Latvijā;
- 2) Latvijā atrodas tās galvenais birojs un lielākā daļa darbinieku, kas ir iesaistīti apraides nodrošināšanā, tiek nodarbināti Latvijā, bet redaktoriskie lēmumi par programmu izkārtojumu tiek pieņemti kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstīm;
- 3) Latvijā atrodas tās galvenais birojs, bet lielākā daļa darbinieku, kas ir iesaistīti apraides nodrošināšanā, tiek nodarbināti gan Latvijā, gan kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstīm;

4) šī raidorganizācija pirmo reizi ir uzsākusi raidīšanu Latvijā saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem, bet ne Latvijā, ne arī kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstīm apraides nodrošināšanā nav nodarbināta lielākā daļa darbinieku - ar nosacījumu, ka tā saglabā stabilu un noteiktu saikni ar Latvijas ekonomiku;

5) Latvijā atrodas tās galvenais birojs un redaktoriskie lēmumi par programmu izkārtojumu tiek pieņemti citā valstī vai arī Latvijā tiek pieņemti redaktoriskie lēmumi par programmu izkārtojumu un šīs raidorganizācijas galvenais birojs atrodas citā valstī - ar nosacījumu, ka lielākā daļa darbinieku, kas ir iesaistīti apraides nodrošināšanā, tiek nodarbināti Latvijā.

(3) Šā likuma noteikumi attiecas arī uz tādām raidorganizācijām, kurām nav piemērojami šā panta otrās daļas noteikumi vai kuras neatrodas kādas no Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalsts jurisdikcijā, ja tās:

1) izmanto Latvijas piešķirto frekvenci;

2) neizmanto Latvijas piešķirto frekvenci, bet izmanto Latvijas satelīta jaudu;

3) neizmanto ne Latvijas piešķirto frekvenci, ne arī Latvijas satelīta jaudu, bet izmanto Latvijas satelīta raidošo staciju.

(15.02.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

3. pants. Elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu darbības principi

(1) Elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jomā var darboties raidorganizācijas.

(2) Raidorganizācija, respektējot uzskatu daudzveidību, aizstāv neatkarīgas, demokrātiskas un tiesiskas Latvijas valsts ideju, starptautiski atzītās cilvēktiesības, tā darbojas Latvijas sabiedrības interesēs.

(3) Raidorganizācijas ziņu pārraidēm jābūt objektīvām, un ziņas jāsniedz neitrāli.

(4) Raidorganizācija ir brīva un neatkarīga programmu veidošanā un izplatīšanā, ciktāl to neierobežo Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši starptautiskie līgumi.

(5) Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs nav tiesīgs atteikties no raidīšanas, ja ir Nacionālās radio un televīzijas padomes izdota apraides atļauja vai retranslācijas atļauja.

(6) Neviena raidījums un neviena programma nav pakļaujama cenzūrai.

(7) Šajā likumā noteiktā kārtība nodrošina raidorganizācijām līdztiesīgas iespējas lietot radiofrekvenču spektru.

(8) Ārvalstu ieguldījumi raidorganizācijās tiek veikti saskaņā ar likumu "Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā".

(9) Raidorganizācijas programmai jābūt daudzpusīgai. Tai jāatspoguļo sabiedrībā pastāvošie uzskati un viedokļi.

(10) Lai nodrošinātu Latvijas raidorganizāciju programmu apmaiņu, raidījumu un programmu ieraksti, ievēdot tos Latvijā vai izvedot no Latvijas, netiek aplikti ar muitas nodokli.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.10.1996., 29.10.1998., 14.10.1999. un 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

4. pants. Raidorganizāciju veidi

(1) Raidorganizācijas iedala pēc to īpašuma formas, darbības mērķa un teritoriālās aptveramības.

(2) Pēc īpašuma formas un darbības mērķa raidorganizācijas iedala sabiedriskajās un komerciālajās, bet pēc teritoriālās aptveramības - nacionālajās, reģionālajās, vietējās un pārrobežu raidorganizācijās.

(15.02.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

5. pants. Sabiedriskās raidorganizācijas

(1) Sabiedriskās raidorganizācijas izveido, ieguldot raidorganizāciju pamatkapitālā valsts īpašumu. Latvijas Radio un Latvijas Televīzija ir sabiedriskas raidorganizācijas un darbojas kā valsts bezpeļņas uzņēmējsabiedrības.

(2) Sabiedriskās raidorganizācijas nodrošina visām sabiedrības grupām daudzveidīgas un līdzsvarotas programmas, kas sastāv no informatīviem, izglītojošiem un izklaidējošiem raidījumiem, kā arī nodrošina informācijas un izpausmes brīvību un objektivitāti un raidījumu dažādību.

(3) Sabiedriskās raidorganizācijas nav pakļautas valsts un pašvaldību institūciju, politisko organizāciju (partiju), reliģisko konfesiju, finanšu un ekonomisko aprindu tiešai ietekmei. To darbība pamatojas uz sabiedrisku pārraudzību, un tās ir finansiāli neatkarīgas.

(4) Sabiedrisko raidorganizāciju finansiālā nodrošinājuma avoti ir valsts budžets - turklāt finansējums no tā nedrīkst būt mazāks kā iepriekšējā gadā -, kā arī ieņēmumi no pašu komercdarbības, ziedojumi, dāvinājumi un sponsorējumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.02.1999. un 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

6. pants. Komerčiālās raidorganizācijas

(1) Komerčiālās raidorganizācijas var izveidot fiziskās vai juridiskās personas vai šo personu apvienības. Komerčiālās raidorganizācijas pamatkapitālu veido fizisko un juridisko personu, kā arī valsts vai pašvaldības iestāžu vai uzņēmumu ieguldījumi.

(2) Komerčiālās raidorganizācijas darbojas atbilstoši vispārējai programmas koncepcijai, uz kuras pamata Nacionālā radio un televīzijas padome izdevusi apraides atļauju, retranslācijas atļauju vai kabeļtelevīzijas un speciālo atļauju (licenci) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai.

(3) Komerčiālās raidorganizācijas, kuras izmanto savus programmu izplatīšanas līdzekļus, var nodarboties ar citu raidorganizāciju programmu izplatīšanu, informējot par to Nacionālo radio un televīzijas padomi.

(4) Komerčiālās raidorganizācijas savu darbību finansiāli nodrošina ar ienākumiem no pašu komercdarbības, sponsorējumiem un abonentmaksas (maksas televīzija u.c.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999. un 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

7. pants. Nacionālās, reģionālās, vietējās un pārrobežu raidorganizācijas

(1) Par nacionālām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas visā valsts teritorijā vai tās lielākajā daļā.

(2) Par droši uztveramām uzskatāmas programmas, ko var uztvert tādā kvalitātē, kas atbilstoši valsts tehniskajiem standartiem un normatīviem vērtējama kā laba.

(3) Par reģionālām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas vismaz viena novada vai republikas pilsētas administratīvajā teritorijā vai tās lielākajā daļā.

(4) Par vietējām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kuru programmas ir droši uztveramas vienā pagastā, pilsētā (tās daļā) vai apdzīvotā vietā.

(5) Par pārrobežu raidorganizācijām atzīstamas tādas raidorganizācijas, kas Latvijas teritorijā ar kabeļu, cietzemes vai satelītu raidītāju palīdzību veic apraidi vai retranslāciju, kuru tieši vai netieši var uztvert vienā vai vairākās valstīs ārpus Latvijas teritorijas.

(6) Uz pārrobežu raidorganizācijām attiecas šā likuma normas, kas regulē apraidi vai retranslāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997., 15.02.2001. un 04.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

8. pants. Elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu koncentrācijas un monopolizācijas ierobežošana

(1) Nav pieļaujama elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu monopolizācija kādas politiskās organizācijas

(partijas), sabiedriskās organizācijas, uzņēmuma, personu apvienības vai atsevišķas personas interesēs.

(2) Aizliegts saslēgt tīklos reģionālās un/vai vietējās raidorganizācijas, izņemot gadījumus, kad to paredz elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu attīstības nacionālā koncepcija.

(3) Programmu veidošana ir neatkarīga. Aizliegts bez retranslācijas atļaujas veikt programmu (izņemot bērnu, izglītojošus, kultūras, zinātnes un sporta raidījumus, kā arī dažādu sabiedrisku pasākumu un notikumu tiešu translāciju) sinhronu un paralēlu raidīšanu.

(4) Katra raidorganizācija, izņemot sabiedrisko raidorganizāciju, var veidot ne vairāk kā trīs programmas.

(5) Fiziskajai personai, kura ir vienpersonīga raidorganizācijas dibinātāja vai kuras ieguldījums raidorganizācijā nodrošina kontroli pār to, vai šīs personas laulātajam nevar piederēt vairāk kā 25 procenti akciju (kapitāla daļu) citās raidorganizācijās.

(6) Politiskā organizācija (partija), kā arī tās dibināts uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kurā politiskās organizācijas (partijas) ieguldījums nodrošina tai kontroli, nevar dibināt raidorganizācijas.

(7) Personai, kas ieņem vēlētus amatus politiskās organizācijas (partijas) vadības institūcijās un ir raidorganizācijas dibinātājs (dalībnieks) vai kontrolpaketes turētājs, ir liegtas balsstiesības šā uzņēmuma lēmēj institūcijās.

(8) Ja mantošanas vai citu apstākļu rezultātā šā panta piektajā un sestajā daļā minētā persona iegūst kontroli pār raidorganizāciju, tās pienākums ir neatļautajā kontrolē pārņemto daļu triju mēnešu laikā atsavināt. Pretējā gadījumā šī daļa tiek pārdota ar tiesas nolikumu piespiedu kārtā.

(9) Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs darbojas kā valsts akciju sabiedrība. Centra padomē iekļaujams viens Nacionālās radio un televīzijas padomes loceklis, kuram ir tiesības uz padomes sēdēm uzaicināt raidorganizāciju pārstāvjus ar padomdevēja tiesībām. Ar raidorganizāciju darbību saistītajos jautājumos Latvijas Valsts radio un televīzijas centra padome nevar pieņemt lēmumu, ja tam nepiekrīt Nacionālās radio un televīzijas padomes pārstāvis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. un 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

9. pants. Raidorganizāciju darbības uzraudzība

Raidorganizāciju darbības atbilstību šā likuma noteikumiem uzrauga Nacionālā radio un televīzijas padome, Elektronisko sakaru direkcija un Konkurences padome likumos noteiktās kompetences ietvaros.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998. un 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

9.1 pants. Ciparformāta apraides ieviešana

Kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā, nosaka Ministru kabinets.

(31.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2002.)

II nodaļa APRAIDES ATĻAUJA (LICENCE) UN RAIDORGANIZĀCIJU REĢISTRĀCIJA

10. pants. Apraides tiesību piešķiršana

(1) Apraides tiesības, tas ir, tiesības veidot un izplatīt programmu noteiktā raidlaikā un teritorijā, Nacionālā radio un televīzijas padome piešķir atbilstoši radio un televīzijas apraides tehniskajam plānam.

(2) Raidlaiks ir diennakts laikposms, kurā raidorganizācija ir tiesīga izplatīt programmu noteiktā teritorijā.

(3) Radio un televīzijas apraides tehnisko plānu, pamatojoties uz Nacionālās radio un televīzijas padomes izstrādāto elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu attīstības nacionālo koncepciju un Starptautiskās elektrosakaru savienības normatīvajiem aktiem, izstrādā Satiksmes ministrija un iesniedz to Nacionālajai radio un televīzijas

padomei. Par precizējumiem un grozījumiem šajā plānā ministrija nekavējoties ziņo Nacionālajai radio un televīzijas padomei.

(4) Apraides tiesības vispirms tiek piešķirtas Latvijas Televīzijai un Latvijas Radio.

(5) Komerciālajām raidorganizācijām, izņemot kabeltelevīziju un kabelradio, apraides tiesības piešķir, pamatojoties uz konkursa rezultātiem.

(6) Raidorganizācijām, kurām piešķirtas apraides tiesības un kuras vēlas izmantot savus programmas izplatīšanas līdzekļus, jāsaņem radiofrekvenču piešķiruma lietošanas atļauja Elektronisko sakaru likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998. un 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

11. pants. Konkurss apraides atļaujas (licences) saņemšanai

(1) Nacionālā radio un televīzijas padome saskaņā ar elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu attīstības nacionālo koncepciju uz brīvajām frekvencēm (kanāliem) izsludina konkursu.

(2) Sludinājums par konkursu publicējams laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", kā arī vietējā laikrakstā, ja konkurss tiek izsludināts reģionālās vai vietējas aptveramības frekvencei (kanālam). Sludinājumā norāda šādas ziņas:

- 1) elektroniskā sabiedrības saziņas līdzekļa veids (radio, televīzija u.tml.);
- 2) prasības attiecībā uz programmu (raidlaika apjoms, pieļaujamā valodu attiecība, skaņas un attēlu formātu kvalitāte);
- 3) raidīšanas tehniskie parametri [frekvence (kanāls), raidītāja maksimālā jauda, aptveramā teritorija];
- 4) apraides atļaujas termiņš;
- 5) darbības uzsākšanas laiks;
- 6) valsts nodeva par apraides atļaujas izsniegšanu un konkursa dalības maksa;
- 7) pieteikuma iesniegšanas termiņš.

(3) Konkurssā var piedalīties rīcībbspējīgas fiziskās personas un Latvijā, Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas ekonomiskās telpas valstīs reģistrētas juridiskās personas vai šo personu apvienības.

(4) Konkursa dalībniekiem jāiesniedz pieteikums, kurā jānorāda vārds, uzvārds, pilsonība (juridiskajām personām - nosaukums) un adrese, kā arī ziņas par dibinātāja darbu sabiedrības saziņas līdzekļos. Ja pieteikumu iesniedz uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), tajā ietver ziņas par attiecīgā uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) dibinātājiem (dalībniekiem), norādot akciju (kapitāla daļu) skaitu un balsstiesības, kā arī ziņas par iespējamām atbildīgajām amatpersonām, norādot to vārdu, uzvārdu, amatu un pilsonību.

(5) Pieteikumam pievienojama:

- 1) vispārējā programmas koncepcija, kurā jānorāda paredzamais raidorganizācijas un programmas (raidstacijas) nosaukums, programmas ievirze, mērķauditorija, valoda, kā arī citas ziņas, ko iesniedzējs uzskata par svarīgām attiecībā uz savu plānoto darbību;
- 2) dokumenti, kas apliecina iespējamās finansiālās nodrošinājuma avotus pirmajam darbības gadam;
- 3) deklarācija par to, vai:
 - a) konkursa dalībnieks vai viņa laulātais ir citas raidorganizācijas dibinātājs (dalībnieks) un, ja ir, - ieguldījuma apmērs,
 - b) konkursa dalībnieks ieņem vēlētus amatus politiskās organizācijas (partijas) vadības institūcijā;
- 4) deklarācija par to, ka konkursa dalībnieks uzvaras gadījumā ievēros šā likuma 8. panta piektās un septītās

daļas prasības;

5) dokuments par konkursa dalības maksas samaksu;

6) *(izslēgts ar 11.11.1999. likumu).*

(6) Vismaz mēnesi pirms konkursa rezultātu noteikšanas ziņas par konkursa dalībniekiem, viņu vispārējām programmas koncepcijām un iespējamajiem finansiālā nodrošinājuma avotiem Nacionālā radio un televīzijas padome publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un vietējā laikrakstā, ja konkurss bija izsludināts reģionālas vai vietējas aptveramības frekvencei (kanālam).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999., 15.02.2001. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003. Sk. Pārejas noteikumus.)

12. pants. Konkursa rezultātu noteikšana

(1) Konkursā tiek vērtēti konkursa noteikumiem atbilstošie pieteikumi.

(2) Konkursa rezultāti jānosaka ne ilgāk kā triju mēnešu laikā pēc pieteikumu iesniegšanas termiņa pēdējās dienas.

(3) Salīdzinot visas iesniegtās vispārējās programmas koncepcijas pēc dažādiem rādītājiem, priekšroka dodama tam konkursa dalībniekam, kura vispārējā programmas koncepcija orientēta uz plašāku sabiedrības pieprasījumu.

(4) Par konkursa rezultātiem Nacionālā radio un televīzijas padome pieņem lēmumu, kurā norāda tā konkursa dalībnieka vārdu un uzvārdu (juridiskajām personām - nosaukumu), kuram tiek piešķirtas apraides tiesības. Konkursa rezultātus 14 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un vietējā laikrakstā, ja konkurss bija izsludināts reģionālas vai vietējas aptveramības frekvencei (kanālam).

(5) Nacionālās radio un televīzijas padomes lēmumu par konkursa rezultātiem var pārsūdzēt tiesā 10 dienu laikā pēc šā lēmuma publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

(6) *(Izslēgta ar 11.11.1999. likumu.)*

(7) *(Izslēgta ar 11.11.1999. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999. likumu, kas stājas spēkā 15.12.1999.)

13. pants. Apraides atļaujas saņemšanas priekšnoteikumi

(1) Lai konkursa uzvarētājs saņemtu apraides atļauju, tam ir nepieciešams:

1) nodibināt uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) un reģistrēt to Uzņēmumu reģistrā likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" noteiktajā kārtībā;

2) samaksāt valsts nodevu par apraides atļaujas izsniegšanu.

(2) Nacionālā radio un televīzijas padome ir tiesīga īpašos gadījumos (raidorganizācijas bankrots, darbības izbeigšana pirms apraides atļaujas termiņa beigām u.tml.) uz pieprasījuma pamata līdz konkursa rezultātu izsludināšanai un pēc valsts nodevas samaksas izsniegt attiecībā uz valsts raidītājiem apraides atļauju citām televīzijas un radio raidorganizācijām. Šīs atļaujas termiņš nedrīkst pārsniegt vienu gadu, turklāt tas nedrīkst būt ilgāks par termiņu, kas paredzēts konkursā uzvarējušās raidorganizācijas darbības uzsākšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997., 11.11.1999. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

14. pants. Raidorganizācijas un programmas nosaukums

(1) Raidorganizācijas nosaukums jāveido saskaņā ar likuma "Par uzņēmējdarbību" un likuma "Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" noteikumiem, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti šā panta otrajā daļā.

(2) Raidorganizācijas (raidstacijas) un programmas nosaukumam:

- 1) nepārprotami jāatšķiras no cita jau reģistrēta sabiedrības saziņas (masu informācijas) līdzekļa nosaukuma;
- 2) jāatbilst Valsts valodas likuma un citu likumu prasībām;
- 3) nepārprotami jāatšķiras no tāda sabiedrības saziņas (masu informācijas) līdzekļa nosaukuma, kura darbība izbeigta ar tiesas nolēmumu;
- 4) nepārprotami jāatšķiras no tāda sabiedrības saziņas (masu informācijas) līdzekļa nosaukuma, ar kādu ir darbojušies cita, darbību izbeigusi, raidorganizācija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

15.pants. Apraides atļauja

(1) Apraides atļauja dod tiesības, ievērojot šā likuma un citu likumu prasības, veidot un izplatīt programmas Nacionālās radio un televīzijas padomes noteiktajā kārtībā.

(2) Apraides atļaujas saņemšanai raidorganizācija iesniedz Nacionālajai radio un televīzijas padomei uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) reģistrācijas apliecības un raidorganizācijas statūtu kopiju.

(3) Apraides atļauju izsniedz: radio - uz pieciem, televīzijai - uz septiņiem un kabeltelevīzijai, kabelradio (radiotranslācijai) - uz 10 gadiem. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijai izsniedz beztermiņa apraides atļauju. Katru gadu veicama komerciālajām raidorganizācijām izsniegto apraides atļauju pārreģistrācija. Apraides atļaujas pārreģistrācijai raidorganizācija iesniedz Nacionālajai radio un televīzijas padomei ziņas par vispārējās programmas koncepcijas izpildi iepriekšējā darbības gadā un samaksā valsts nodevu par apraides atļaujas pārreģistrāciju.

(4) Konkursa uzvarētāja vispārējā programmas koncepcija ir apraides atļaujas obligāts pielikums.

(5) Apraides atļaujas piešķirtās tiesības nav nododamas citai personai, izņemot šā panta 5.¹ daļā minēto gadījumu.

(5¹) Publiskās un privātās partnerības likumā noteiktajā kārtībā Nacionālā radio un televīzijas padome ir tiesīga nodot koncesijā citai personai (raidorganizācijai) sabiedriskās raidorganizācijas atsevišķas programmas veidošanu un sākotnējo izplatīšanu. Šajā gadījumā apraides atļauju izsniedz uz koncesijas līguma darbības laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem. Par šādas apraides atļaujas izsniegšanu nav maksājama valsts nodeva, un uz to nav attiecināmi šā panta trešās daļas nosacījumi par apraides atļaujas pārreģistrāciju.

(6) Mainoties raidorganizācijas dalībnieku sastāvam, akciju (kapitāla daļu) skaitam un balsstiesību samēram vai finansiālā nodrošinājuma avotam, raidorganizācija sešu mēnešu laikā rakstveidā paziņo par šīm pārmaiņām Nacionālajai radio un televīzijas padomei, kas šīs ziņas uz raidorganizācijas rēķina publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", bet par reģionālo vai vietējo raidorganizāciju - arī vietējā laikrakstā.

(7) Ja konkursa uzvarētājs noteiktajā termiņā neizņem apraides atļauju vai neuzsāk darbību apraides atļaujā noteiktajā termiņā, Nacionālā radio un televīzijas padome atceļ iepriekšējo lēmumu un izsludina jaunu konkursu.

(8) Apraides atļaujas termiņam beidzoties, tā atjaunošanā pirmtiesības dodamas tai pašai raidorganizācijai, ja tās pēdējā darbības gadā nav ar tiesas nolēmumu fiksēti šā likuma pārkāpumi. Šis noteikums neattiecas uz šā panta 5.¹ daļā minēto gadījumu.

(9) Ja raidorganizācija savu darbību izbeidz, apraides atļauja uzskatāma par nederīgu un nododama Nacionālajai radio un televīzijas padomei.

(10) Par apraides atļaujas izsniegšanu Nacionālā radio un televīzijas padome divu nedēļu laikā paziņo Uzņēmumu reģistram, norādot raidorganizācijas nosaukumu un dibinātājus, raidorganizācijas adresi un teritoriju, kurā paredzēts izplatīt programmu, un raidījumu periodiskumu.

(11) Par apraides atļaujas izsniegšanu un pārreģistrāciju maksājama valsts nodeva. Valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997., 11.11.1999., 01.10.2009. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

16. pants. Papildinošas programmas izplatīšanas tiesības

(1) Par papildinošu programmu uzskatāma tāda programma, kuras izplatīšanai, neradot traucējumus pamatprogrammai, izmanto pamatprogrammas raidītājus, frekvenci un raidlaiku.

(2) Raidorganizācija, kura ir saņēmusi apraides atļauju, par papildinošās programmas izplatīšanu informē Nacionālo radio un televīzijas padomi pirms tās ieviešanas.

(3) Citas raidorganizācijas var izplatīt papildinošu programmu, saņemot pamatprogrammu izplatošās raidorganizācijas piekrišanu un apraides atļauju.

(4) Lai saņemtu apraides atļauju papildinošās programmas izplatīšanai, raidorganizācija iesniedz Nacionālajai radio un televīzijas padomei pieteikumu un dokumentus, kas norādīti šā likuma 11. panta piektās daļas 1.-3. punktā, un kvīti par valsts nodevas samaksu.

(5) Apraides atļauju papildinošās programmas izplatīšanai izsniedz, ievērojot šā likuma vispārīgos noteikumus, uz laiku, bet ne ilgāku par to, uz kādu izsniegta apraides atļauja pamatprogrammas izplatīšanai.

III nodaļa

RAIDĪJUMU UN PROGRAMMU VEIDOŠANA UN TO RAIDĪŠANA

17. pants. Programmu veidošanas vispārīgie noteikumi

(1) Raidorganizācijas programmai ir jāatbilst vispārējai programmas koncepcijai, uz kuras pamata Nacionālā radio un televīzijas padome izdevusi apraides atļauju.

(2) Raidorganizācijai ir jānodrošina, lai fakti un notikumi raidījumos tiktu atspoguļoti godīgi, objektīvi un vispusīgi, atbilstoši vispāripieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem. Komentāram ir jābūt atdalītam no ziņām, turklāt ir jānosauc komentāra autors.

(3) Programma nedrīkst ietvert:

1) sižetus, kuros nevajadzīgi izcelta vardarbība;

2) pomogrāfiju;

3) musinājumu uz nacionālo, rasu, dzimumu vai reliģisko naidu, uz nacionālā goda un cieņas pazemošanu;

4) aicinājumu uz karu vai militārā konflikta izraisīšanu;

5) aicinājumu vardarbīgi gāzt valsts varu vai vardarbīgi grozīt valsts iekārtu, graut valsts teritoriālo vienotību vai izdarīt citu noziegumu.

(4) Raidorganizācijām atbilstoši likumam "Par izņēmuma stāvokli" un likumam "Par Latvijas Republikas civilo aizsardzību" ir pienākums ārkārtējās situācijās savās programmās dot iespēju attiecīgajām amatpersonām sniegt ziņojumus iedzīvotājiem. Komerčiālajām raidorganizācijām ir jānodrošina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ministriju sagatavotu izglītojošu vai informatīvu ziņojumu izplatīšana, atvēlot vismaz 30 sekundes raidlaiku no pulksten 18.00 līdz pulksten 22.00.

(5) Priekšvēlēšanu aģitāciju elektroniskajos sabiedrības saziņas līdzekļos reglamentē īpaši likumi.

(6) Savās programmās raidorganizācija drīkst izmantot citu autoru programmas, filmas, raidījumus, sižetus un citus materiālus, ievērojot likuma "Par autortiesībām un blakustiesībām" noteikumus, kā arī Latvijai saistošus starptautiskos līgumus.

(7) Latvijas sabiedrībai īpaši svarīgus notikumus, kurus pēc iepriekšēja plāna rīko notikumu organizētāji, kas ir tiesīgi pārdot ar šiem notikumiem saistītās tiesības, Latvijas jurisdikcijā esošās raidorganizācijas, izmantojot savas ekskluzīvās tiesības, raida tā, lai vismaz 95 procenti Latvijas iedzīvotāju varētu tiem sekot ar brīvas televīzijas starpniecību tiešraidē vai ierakstā. Latvijas sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu raidīšanu tiešraidē vai ierakstā

raidorganizācijas saskaņo ar Nacionālo radio un televīzijas padomi. Šādu notikumu sarakstu un to raidīšanas kārtību apstiprina Ministru kabinets.

(8) Ja raidorganizācija ir ieguvusi ekskluzīvas tiesības raidīt notikumus, kuri attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstī ir iekļauti sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu sarakstā saskaņā ar attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem, tā nedrīkst izmantot šīs ekskluzīvas tiesības tādā veidā, ka lielai daļai iedzīvotāju attiecīgajā valstī tiek liegta iespēja sekot šādiem īpaši svarīgiem notikumiem ar brīvas televīzijas starpniecību tiešraidē vai ierakstā.

(9) Šā panta izpratnē jēdziens "brīva televīzija" nozīmē sabiedriskās vai komerciālās raidorganizācijas nodrošinātu apraidi bez jau esošajam raidorganizācijas finansējumam papildus noteiktas maksas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998., 15.02.2001. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003. Septītā daļa stājas spēkā 01.01.2006. Sk. Pārejas noteikumus.)

18.pants. Programmu veidošanas īpašie noteikumi

(1) Raidorganizācijas veidotajā vizuālajā programmā visu raidījumu (izņemot ziņas, sporta sacensības, spēles, reklāmu, teleteksta pakalpojumus un televeikalu) raidlaika kopapjomam nedēļas laikā jāatbilst šādai proporcijai:

1) ne mazāk par 51 procentu - Eiropas audiovizuālajiem darbiem;

2) no Eiropas audiovizuālajiem darbiem ne mazāk par 40 procentiem - latviešu valodā veidotiem raidījumiem.

(2) Nacionālā pasūtījuma ietvaros Latvijā veidotajās radio programmās laikā no pulksten 7.00 līdz 22.00 Latvijas kultūras identitāti atspoguļojošas mūzikas īpatsvaram jābūt ne mazākam par 40 procentiem no mūzikai atvēlētā raidlaika kopapjoma mēneša laikā.

(3) Raidorganizācijas veidotajā audiovizuālajā programmā ne mazāk par 10 procentiem no visu raidījumu (izņemot ziņas, sporta sacensības, spēles, reklāmu, teleteksta pakalpojumus un televeikalu) raidlaika kopapjoma nedēļas laikā jāparedz neatkarīgo producentu veidotajiem Eiropas audiovizuālajiem darbiem. Raidorganizācija nodrošina, ka lielākā daļa no neatkarīgajiem producentiem piešķirtā raidlaika tiek paredzēta neatkarīgo producentu pēdējo piecu gadu laikā veidotajiem Eiropas audiovizuālajiem darbiem.

(4) Raidorganizācijas nedrīkst izplatīt tāda satura programmas un raidījumus, kas var kaitēt bērnu un pusaudžu normālai fiziskajai, garīgajai un tikumiskajai attīstībai, izņemot gadījumus, kad šādiem raidījumiem izraudzīts īpašs raidlaiks (no pulksten 22.00 līdz 7.00) vai lietoti tehniskie bloķēšanas līdzekļi (raidījumu kodēšana). Šādām programmām un raidījumiem jābūt speciāli atzīmētiem, gan tos izplatot, gan publicējot raidījumu secības izklāstu (raidījumu programmā).

(5) Laikā no pulksten 7.00 līdz 22.00 nedrīkst izplatīt raidījumus, kuros ir fiziskā vai psiholoģiskā vardarbība (vizuālā vai tekstuālā veidā), asiņainas vai šausmu ainas, kā arī ainas, kas saistītas ar narkotiku lietošanu. Tekstā nedrīkst būt rupjības un nepieklājīgi izteicieni, tas nedrīkst attiekties uz seksuālām darbībām. Šis noteikums neattiecas uz kabeļtelevīziju, ja tiek lietoti tehniskie bloķēšanas līdzekļi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997., 29.10.1998., 14.10.1999., 15.02.2001. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

19.pants. Raidījumu valoda

(1) Katram raidījumam jānotiek vienā valodā - raidījuma valodā. Raidījuma fragmenti citās valodās jānodrošina ar tulkojumu (dublējot, ieskaņojot vai subtitrējot). Šis noteikums neattiecas uz valodas mācību raidījumiem un mūzikas skaņdarbu izpildījumiem.

(2) Raidījuma valodu nosaka pēc attiecīgā raidījuma skaņas pavadījuma vai valodas, kurā raidījums ir dublēts vai ieskaņots. Raidījuma valoda, ja tā nav valsts valoda, jānorāda publicējamā raidījuma secības izklāstā (raidījumu programmā).

(3) Demonstrējamām filmām jābūt dublētām valsts valodā vai arī ar oriģinālo skaņas pavadījumu un subtitriem latviešu valodā, bet bērniem paredzētajām filmām jābūt dublētām vai ieskaņotām latviešu valodā.

(4) Televīzijas raidījumiem svešvalodās, izņemot tiešās pārraides, retranslāciju, raidījumus ārzemēm, ziņu un valodas mācību raidījumus, jābūt ar subtitriem latviešu valodā.

(5) Ja Ministru kabinets konstatē, ka kādā valsts teritorijas daļā pastāv draudi valsts valodas lietošanai vai arī tās lietošana vai izplatība ir būtiski nepietiekama, tad Ministru kabinets lemj par pasākumiem valsts valodas lietošanas veicināšanai attiecīgajā teritorijā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997., 29.10.1998. likumu, Satversmes tiesas 05.06.2003. spriedumu un 16.12.2004.likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

20.pants. Reklāmas un televeikala vispārīgie noteikumi

(1) Reklāmai un televeikalam jābūt patiesam un godīgam.

(2) Reklāmai un televeikalam jāatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām.

(3) Reklāma un televeikals nedrīkst:

- 1) maldināt patērētājus vai apdraudēt patērētāju intereses;
- 2) aizskart cilvēka cieņu;
- 3) ietvert jebkuru rases, dzimuma vai tautības diskrimināciju;
- 4) aizskart reliģiskās jūtas vai politisko pārliecību;
- 5) mudināt uz izturēšanos, kas apdraud cilvēka veselību vai drošību;
- 6) mudināt uz izturēšanos, kas kaitīga vides aizsardzībai.

(4) Reklāma nedrīkst radīt morālu vai fizisku kaitējumu nepilngadīgajiem, un tai jāatbilst nepilngadīgo aizsardzības kritērijiem. Tā nedrīkst:

- 1) tieši, izmantojot nepilngadīgo pieredzes trūkumu vai lētticību, pārliecināt nepilngadīgos pirkt preci vai izmantot pakalpojumu;
- 2) tieši mudināt nepilngadīgos pierunāt vecākus vai citas personas pirkt reklamēto preci vai izmantot reklamēto pakalpojumu;
- 3) izmantot nepilngadīgo īpašo uzticību vecākiem, skolotājiem vai citām personām;
- 4) nepamatoti attēlot nepilngadīgos bīstamās situācijās.

(5) Televeikalam jāatbilst šā panta ceturtās daļas prasībām, turklāt tas nedrīkst pārliecināt nepilngadīgos pirkt vai nomāt preci vai izmantot pakalpojumu.

(6) Bērniem paredzētā vai ar bērnu piedalīšanos veidotā reklāma nedrīkst apdraudēt bērnu intereses, un tās veidošanā jāņem vērā bērnu uztvere un psihe.

(7) Reklāmā un televeikalā nav pieļaujama vardarbība.

(8) Reklāmā un televeikalā jāievēro Konkurences likuma noteikumi.

(9) Reklāmas devējam nedrīkst būt redaktoriska ietekme uz programmas vai raidījuma saturu.

(10) Par reklāmas un televeikala saturu atbild reklāmas devējs.

(11) Par likuma prasībām neatbilstošas vai aizliegtas reklāmas vai televeikala izplatīšanu atbild gan reklāmas devējs, gan raidorganizācija.

(12) Par reklāmas un televeikala izvietošanu programmā vai raidījumā atbilstoši šā likuma noteikumiem atbild raidorganizācija.

(14.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.1999.)

21.pants. Reklāmas un televeikala apjoms

(1) Reklāmai un televeikalam, izņemot televeikala skatlogus šā panta trešās un ceturtās daļas izpratnē, atvēlētais laiks nedrīkst pārsniegt 20 procentus no raidlaika kopapjoma diennaktī. Reklāmas laiks nedrīkst pārsniegt 15 procentus no raidlaika kopapjoma diennaktī.

(2) Reklāmai un televeikalam atvēlētais laiks katrā raidlaika stundā nedrīkst pārsniegt 20 procentus. Nacionālā pasūtījuma ietvaros veidotajās programmās un raidījumos reklāmai un televeikalam atvēlētais laiks katrā raidlaika stundā nedrīkst pārsniegt 10 procentus, ja Nacionālā radio un televīzijas padome atsevišķām programmām vai raidījumiem nav noteikusi vēl mazāku reklāmas vai televeikala apjomu.

(3) Televeikala skatloga raidlaika ilgumam jābūt ne mazākam kā 15 minūtes bez pārtraukuma.

(4) Diennaktī atļauta ne vairāk kā astoņu televeikala skatlogu izplatīšana. To raidlaika kopējais ilgums nedrīkst pārsniegt trīs stundas diennaktī, un tiem jābūt skaidri, ar optiskiem un akustiskiem līdzekļiem identificētiem kā televeikala skatlogiem.

(5) Šā panta izpratnē par reklāmu netiek uzskatīti:

1) sludinājumi, kurus raidorganizācija izplata, informējot par savām programmām un raidījumiem vai par atvasinātu produkciju, kas tieši iegūta no šīm programmām vai raidījumiem;

2) bez maksas izplatīti sabiedriskas nozīmes sludinājumi un aicinājumi uz labdarību.

(14.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.1999.)

22.pants. Reklāmas un televeikala forma un izmantošana

(1) Reklāmai un televeikalam jābūt viegli identificējamiem un skaidri, ar optiskiem vai akustiskiem līdzekļiem atdalītiem no citām programmas daļām. Raidījumos ievietotajai reklāmai jābūt raidījuma valodā vai valsts valodā. Reklāma audiovizuālajās programmās un raidījumos ievietojama blokos.

(2) Reklāmā un televeikalā aizliegts izmantot tehniskos līdzekļus, kas iedarbojas uz zemapziņu.

(3) Slēptā reklāma un slēptais televeikals ir aizliegti.

(4) Reklāmā, izņemot pašreklāmu, un televeikalā nedrīkst izmantot tādu personu tēlus un balss materiālu, kuras regulāri vada ziņu vai sabiedriski aktuālu problēmu raidījumus.

(14.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.1999.)

23.pants. Reklāmas un televeikala izvietošana

(1) Reklāma un televeikals ir izvietojami starp programmām. Ja tiek ievēroti šā panta otrās, trešās, ceturtās un piektās daļas noteikumi, reklāmu un televeikalu var iekļaut arī programmās, bet tādā veidā, lai tie nemazinātu programmu viengabalainību un vērtību un neskartu autortiesību īpašnieku intereses.

(2) Raidījumos un programmās, kuras sastāv no neatkarīgām daļām, sporta programmās un līdzīgu notikumu un pasākumu pārraidēs, kurās ir pauzes, reklāma un televeikals izvietojami tikai starp šīm daļām vai pauzēs.

(3) Izplatot tādus audiovizuālos darbus kā mākslas un televīzijas filmas (izņemot sērijas, seriālus, izklaides un dokumentālās programmas), kuru ilgums pārsniedz 45 minūtes, tos drīkst pārtraukt vienu reizi katrā 45 minūšu laika posmā. Turpmāka darba pārtraukšana atļauta vēl vienu reizi, ja tā ilgums vismaz par 20 minūtēm pārsniedz divus vai vairākus pilnus 45 minūšu laika posmus.

(4) Ja reklāma vai televeikals iekļauts programmās, uz kurām nav attiecināma šā panta otrā un trešā daļa, starp katru programmu iekļauto reklāmu un televeikalu ir jābūt vismaz 20 minūšu pārtraukumam.

(5) Reklāmu un televeikalu nedrīkst iekļaut reliģisko ceremoniju raidīšanas laikā. Reklāmu un televeikalu nedrīkst iekļaut arī ziņu, sabiedriski aktuālu problēmu, dokumentālajos un reliģiskajos raidījumos un bērnu programmās, ja šo raidījumu un programmu ilgums nepārsniedz 30 minūtes. Ja to ilgums ir 30 minūtes vai vairāk minūšu, piemērojami šā

panta pirmās, otrās un ceturtās daļas noteikumi.

(6) Valsts svētku ceremoniju raidīšanas laikā reklāmas un televēkala izplatšana atļauta, tikai saskaņojot to ar šo ceremoniju organizētājiem.

(14.10.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

24.pants. Atsevišķu preču vai pakalpojumu reklāma un televēkals

(1) Aizliegta tabakas izstrādājumu un smēķēšanas reklāma un televēkals.

(2) Ir atļauta alus un vīna reklāma un televēkals, bet pārējo alkoholisko dzērienu reklāma un televēkals ir aizliegta. Alkoholisko dzērienu reklāmā un televēkalam ir jāatbilst šādiem noteikumiem:

- 1) tos nedrīkst adresēt nepilngadīgajiem, un tajos nedrīkst piedalīties nepilngadīgie;
- 2) alkoholisko dzērienu lietošanu nedrīkst saistīt ar fizisko spēju attīstību un transportlīdzekļu vadīšanu;
- 3) tajos nedrīkst paust uzskatu, ka alkoholam piemīt ārstnieciskas īpašības un tam ir stimulējoša vai nomierinoša ietekme vai ka tas palīdz atrisināt personiskas problēmas;
- 4) tie nedrīkst mudināt uz pārmērīgu alkohola patēriņu vai negatīvi atspoguļot atturību vai mērenību alkohola lietošanā;
- 5) tie nedrīkst akcentēt alkohola saturu alkoholiskajos dzērienos;
- 6) tie nedrīkst radīt iespaidu, ka alkoholisko dzērienu lietošana nodrošina panākumus sociālajā vai seksuālajā jomā.

(3) Šā panta pirmās un otrās daļas noteikumi neattiecas uz tādu sporta un līdzīgu pasākumu translāciju, kuros reklāma izvietota notikumu fonā (reklāmas paneļi stadionos, firmu zīmes u.c.) un no tās nav iespējams izvairīties.

(4) Aizliegts reklamēt ārstnieciskos līdzekļus un ārstniecisko palīdzību, kas Latvijā pieejama tikai pēc ārsta receptes vai ārsta norādījuma.

(5) Latvijas zāļu reģistrā vai Veterināro zāļu reģistrā iekļauto zāļu un farmaceitisko produktu, kā arī ārstnieciskās palīdzības televēkals ir aizliegts.

(14.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.11.1999.)

25.pants. Sponsorēšanas vispārīgie noteikumi

(1) Ja kāda programma vai raidījums tiek sponsorēts pilnīgi vai daļēji, tas skaidri jānorāda programmas vai raidījuma sākumā vai beigās, norādot sponsora vārdu vai firmas zīmi.

(2) Sponsors nedrīkst ietekmēt sponsorētās programmas vai raidījuma saturu un izplatīšanas laika izvēli, tādējādi ierobežojot raidorganizācijas redaktorisko neatkarību.

(3) Sponsorētajā programmā vai raidījumā nedrīkst reklamēt sponsora vai citas personas preces vai pakalpojumus, iekļaujot tajā tiešus vai pamudinošus norādījumus attiecībā uz šo preču un pakalpojumu pirkšanu vai nomu.

(29.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.1999. un 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

26.pants. Sponsorēšanas aizliegums

(1) Fiziskās vai juridiskās personas, kuru tiešā nodarbošanās ir saistīta ar tādu preču ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu, kuru reklamēšana ir aizliegta, nedrīkst būt programmu un raidījumu sponsori.

(2) Aizliegts sponsorēt ziņu (izņemot šauri tematiskas ziņas) un sabiedriski aktuālu problēmu programmas un raidījumus.

(29.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.11.1998.)

27. pants. Programmu veidošanas un izplatīšanas tehniskā kvalitāte

(1) Raidorganizācijām programmu veidošana un izplatīšana jāveic valsts tehniskajiem standartiem atbilstošā kvalitātē.

(2) Vispārīgo uzraudzību pār programmu tehniskās kvalitātes atbilstību valsts tehniskajiem standartiem veic Nacionālā radio un televīzijas padome.

(3) Uzraudzību pār raidīšanas tehnisko līdzekļu parametru atbilstību valsts tehniskajiem standartiem veic Elektronisko sakaru direkcija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

28. pants. Izplatīto programmu uzskaitē un glabāšana

(1) Katra raidorganizācija nodrošina, lai visas izplatītās programmas, izņemot kabeļtelevīzijā un kabeļradio (radiotranslācijā) retranslētās programmas, tiktu pilnībā ierakstītas tādā kvalitātē, kas ļauj konstatēt šīs programmas saturu. Šis ieraksts jāuzglabā ne mazāk kā vienu kalendāro mēnesi pēc raidīšanas dienas. Tā kopija bez maksas izsniedzama Nacionālajai radio un televīzijas padomei, tiesai, prokuratūras un izziņas iestādēm pēc to pieprasījuma.

(2) Katra programmu veidojoša raidorganizācija patstāvīgi veic izplatīto programmu uzskaiti pēc Nacionālās radio un televīzijas padomes izstrādātas vienotas uzskaites formas. Šie uzskaites materiāli izsniedzami Nacionālajai radio un televīzijas padomei, tiesai, prokuratūras un izziņas iestādēm pēc to pieprasījuma.

(3) Uzskaites materiālos ietverama informācija par programmas un raidījuma nosaukumu, to noraidīšanas laiku, hronometrāžu, autortiesību subjektu, raidījuma valodu, raidījuma sponsoriem un reklāmu un televeikalu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.1999. likumu, kas stājas spēkā 17.11.1999.)

29.pants. Programmas un raidījuma izlaidumdati

(1) Katras dienas radio un televīzijas programmai sākumā un beigās, bet raidījumam - tikai beigās norādāmi izlaidumdati.

(2) Raidorganizācijas programmas izlaidumdatos norādāms raidorganizācijas nosaukums un programmas nosaukums, bet programmas beigās - arī adrese.

(3) Raidījuma izlaidumdatos norādāmi tā autori. Neatkarīgie producenti norāda arī savu nosaukumu un adresi.

(4) Latvijā veidoto programmu un raidījumu izlaidumdatiem ir jābūt valsts valodā.

IV nodaļa RETRANSLĀCIJA, KABEĻTELEVĪZIJA UN KABEĻRADIO (RADIOTRANSLĀCIJA), KOLEKTĪVĀS UZTVERŠANAS SISTĒMAS

30.pants. Programmu retranslācija

(1) *(Izslēgta ar 29.10.1998. likumu.)*

(2) Retranslējot programmu vai tās daļu, saglabājams programmu raksturojošs kadra logotips.

(3) Par retranslāciju nav uzskatāma Latvijā veidotas programmas izplatīšana atbilstoši attiecīgās raidorganizācijas apraides atļaujai, ja izplatīšanu finansē pati raidorganizācija.

(4) Par tādu retranslējamu programmu satura atbilstību šā likuma prasībām, uz kuru sākotnējo izplatīšanu neattiecas Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas konvencijas par pārrobežu televīziju dalībvalstu jurisdikcija, atbild

Latvijas Republikas jurisdikcijā esoša raidorganizācija, kas ieguvusi šīs programmas retranslācijas atļauju.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998. un 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

31. pants. Retranslācijas atļauja

(1) Programmu retranslācijai radio, televīzijā un teletekstā raidorganizācijai jāsaņem to veidotāju piekrišana un Nacionālās radio un televīzijas padomes retranslācijas atļauja.

(2) Raidorganizācijai, kurai ir apraides atļauja, retranslācijas atļauju piešķirtā raidlaika ietvaros izsniedz uz pieprasījuma pamata, ja tās izsniegšana nav pretrunā ar šā likuma prasībām.

(3) Ja retranslācijai noteiktā raidlaikā un teritorijā nepieciešamas frekvences (kanāla) lietošanas tiesības, retranslācijas atļauju izsniedz šā likuma 10.pantā un turpmākajos pantos noteiktajā kārtībā. Retranslācijas atļauju izsniedz uz laiku līdz pieciem gadiem un atjauno konkursa kārtībā.

(3¹) Katru gadu veicama retranslācijas atļaujas pārreģistrācija.

(4) Par retranslācijas atļaujas izsniegšanu Nacionālā radio un televīzijas padome divu nedēļu laikā paziņo Uzņēmumu reģistram.

(5) Radio, televīzijas un teleteksta retranslācijas programmu raidlaika apjoms nedrīkst pārsniegt 30 procentus no kopējā raidlaika apjoma jebkurā valsts teritorijas vietā un katrā no šiem elektroniskajiem sabiedrības saziņas līdzekļu veidiem. Šis noteikums neattiecas uz kabeļtelevīziju un kabeļradio un Latvijā izplatīto programmu retranslāciju.

(6) Par retranslācijas atļaujas izsniegšanu un pārreģistrāciju maksājama valsts nodeva. Valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību un atviegojumus nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997., 30.10.1997., 15.02.2001. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

32. pants. Kolektīvās uztveršanas sistēmas

(1) Kolektīvās uztveršanas sistēmas ir antenu, kabeļtīklu un elektronisku ierīču komplekss, kas paredzēts, lai attiecīgajā apdzīvotajā vietā droši uztveramās televīzijas programmas nemainītā veidā un tehniskajiem normatīviem atbilstošā kvalitātē piedāvātu atsevišķu ēku, ēku grupu vai nelielu apbūves zonu abonentiem. Kolektīvās uztveršanas sistēmas nav uzskatāmas par kabeļtelevīzijas tīkliem.

(2) Uz kolektīvajām uztveršanas sistēmām attiecas noteikumi par elektronisko sakaru tīklu ierīkošanu, reģistrāciju, ekspluatāciju un aizsardzību.

(3) Kolektīvās uztveršanas sistēmas īpašniekiem ir jānodrošina visu attiecīgajā teritorijā droši uztveramo Latvijā raidīto televīzijas un ultraīsviļņu diapazona radioprogrammu uztveršana un pievadīšana abonentiem tehniskajiem normatīviem atbilstošā kvalitātē.

(4) Kolektīvās uztveršanas sistēmas ar to īpašnieku piekrišanu var izmantot kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) pakalpojumu sniegšanai, ja kolektīvās uztveršanas sistēmas izmantotāji vēlas saņemt šos papildu pakalpojumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

33. pants. Kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) sistēmas un to izveidošana

(1) Kabeļtelevīzija un kabeļradio (radiotranslācija) ir elektroniskie saziņas līdzekļi, kas raida noteiktam klausītāju vai skatītāju lokam - abonentiem - ar vienvirziena vai divvirziena (interaktīvo) informācijas plūsmu, bet tie nav sakaru līdzekļi, ar kuru palīdzību abonenti var savstarpēji sazināties.

(2) Kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) sistēmas tiek izveidotas, reģistrētas, ekspluatētas un aizsargātas saskaņā ar noteikumiem, kādi attiecībā uz elektrosakaru tīkliem paredzēti Elektronisko sakaru likumā.

(3) Kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai) jāsaņem Nacionālajā radio un televīzijas padomē speciālā atļauja (licence).

(4) Speciālo atļauju (licenci) kabeltelevīzijas vai kabelradio (radiotranslācijas) darbībai izsniedz uz pieteikuma pamata uz laiku līdz 10 gadiem, ja tas nav pretrunā ar šā likuma prasībām. Pieprasītājam pieteikumā jānorāda vārds, uzvārds, pilsonība (juridiskajām personām - nosaukums) un adrese, kā arī ziņas par to, vai pieprasītājs kā dibinātājs (dalībnieks) piedalās citos sabiedrības saziņas līdzekļos. Ja pieteikumu iesniedz uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), tajā ietver ziņas par attiecīgā uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) dibinātājiem (dalībniekiem), norādot akciju (kapitāla daļu) skaitu un balsstiesības, kā arī ziņas par atbildīgajām amatpersonām, norādot to vārdu, uzvārdu, amatu un pilsonību.

(5) Pieteikumam pievienojama:

1) vispārējā programmas koncepcija, kurā jānorāda raidorganizācijas nosaukums, retranslējamo programmu nosaukumi, to tematiskā ievirze un valoda, tīkla aptveramība, attīstības un abonētu skaita perspektīvas, programmu izplatīšanas laiks, abonēšanas maksa, darbības tehniskā un organizatoriskā nodrošinājuma projekts, kā arī citas ziņas, ko pieprasītājs uzskata par svarīgām attiecībā uz savu plānoto darbību;

2) dokumenti, kas apliecina iespējamās finansiālās nodrošinājuma avotus pirmajam darbības gadam;

3) dokumenti, kas apliecina tiesības retranslēt citu raidorganizāciju programmas vai to daļas;

4) deklarācija par to, ka:

a) pieprasītājs un viņa laulātais nav vienpersonisks citas raidorganizācijas dibinātājs (dalībnieks) un ka viņa ieguldījums citā raidorganizācijā nenodrošina kontroli pār to. Šis punkts neattiecas uz pārrobežu televīziju,

b) pieprasītājs neieņem vēlētus amatus politiskās organizācijas (partijas) vadības institūcijā;

5) dokuments par valsts nodevas samaksu;

6) dokuments, kas apliecina reģistrāciju Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā.

(6) Nacionālā radio un televīzijas padome savu lēmumu par speciālās atļaujas (licences) kabeltelevīzijas vai kabelradio (radiotranslācijas) darbībai izsniegšanu 14 dienu laikā publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un vietējā laikrakstā, ja reģistrācijas apliecība tiek izsniegta reģionālai vai vietējai raidorganizācijai.

(7) Retranslējamo programmu izvēles koncepcija ir speciālās atļaujas (licences) kabeltelevīzijas un kabelradio (radiotranslācijas) darbībai obligāts pielikums.

(8) Tiesības, ko dod speciālā atļauja (licence) kabeltelevīzijas un kabelradio (radiotranslācijas) darbībai, nav nododamas citai personai.

(9) Mainoties raidorganizācijas dalībnieku sastāvam, pamatkapitāla apmēram, katra dalībnieka akciju (kapitāla daļu) skaitam, balsstiesību samēram vai finansiālā nodrošinājuma avotam, raidorganizācijai sešu mēnešu laikā rakstveidā jāpaziņo par šīm pārmaiņām Nacionālajai radio un televīzijas padomei, kura šīs ziņas uz raidorganizācijas rēķina publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", bet par reģionālo vai vietējo raidorganizāciju - arī vietējā laikrakstā.

(10) Par speciālās atļaujas (licences) kabeltelevīzijas vai kabelradio (radiotranslācijas) darbībai izsniegšanu Nacionālā radio un televīzijas padome divu nedēļu laikā paziņo Uzņēmumu reģistram, norādot raidorganizācijas nosaukumu un dibinātājus, raidorganizācijas adresi un teritoriju, kurā paredzēts izplatīt programmu.

(11) Katru gadu veicama speciālo atļauju (licenču) pārreģistrācija. Lai pārreģistrētu speciālo atļauju (licenci) kabeltelevīzijas un kabelradio (radiotranslācijas) darbībai, raidorganizācija iesniedz Nacionālajai radio un televīzijas padomei ziņas par vispārējās programmas koncepcijas izpildi iepriekšējā darbības gadā un dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu par speciālās atļaujas (licences) kabeltelevīzijas un kabelradio (radiotranslācijas) darbībai pārreģistrāciju. Speciālās atļaujas (licences) termiņam beidzoties, tā atjaunojama, ja raidorganizācijas pēdējā darbības gadā nav ar tiesas nolēmumu fiksēti šā likuma pārkāpumi.

(12) Par speciālās atļaujas (licences) kabeltelevīzijas vai kabelradio (radiotranslācijas) darbībai izsniegšanu un pārreģistrāciju maksājama valsts nodeva. Valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997., 11.11.1999., 15.05.2003., 16.12.2004. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

34. pants. Kabeļtelevīzijas sistēmu darbības nosacījumi

(1) Kabeļtelevīzijas sistēmās ir jānodrošina visu šajā apdzīvotajā vietā droši uztveramo Latvijā raidīto sabiedrisko televīzijas programmu pievadīšana abonentam nemainītā veidā. Šo programmu izplatīšanai kabeļtelevīzijas sistēmās apraides atļauja nav vajadzīga.

(2) *(Izslēgta ar 29.10.1998. likumu.)*

(3) Nacionālā radio un televīzijas padome regulāri kontrolē kabeļtelevīzijas programmu atbilstību vispārējai programmas koncepcijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 25.11.1998.)

V nodaļa RAIDORGANIZĀCIJU TIESĪBAS UZ INFORMĀCIJU UN ATBILDĪBA

35. pants. Raidorganizāciju tiesības uz informāciju

(1) Raidorganizācijām ir tiesības saņemt informāciju no valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskajām organizācijām, valsts un pašvaldību uzņēmumiem.

(2) Raidorganizācijām tiek nodrošināta brīva pieeja plašai sabiedrībai paredzētiem, vispārēju interesi izraisošiem pasākumiem, lai veidotu un izplatītu īsas ziņu reportāžas, kuru raidlaiks nepārsniedz 90 sekundes.

36. pants. Atsaukums

(1) Persona, par kuru kādas raidorganizācijas raidījumā minētas nepatiesas ziņas, var pieprasīt, lai tā pati raidorganizācija izplata šo ziņu atsaukumu.

(2) Pieteikums par atsaukuma izplatīšanu jāiesniedz raidorganizācijai vai tiesai rakstveidā 14 dienu laikā pēc ziņu izplatīšanas, informējot par to Nacionālo radio un televīzijas padomi.

(3) Pieteikums raidorganizācijā izskatāms septiņu dienu laikā no tā saņemšanas dienas. Ja raidorganizācijai nav pietiekamu pierādījumu, ka izplatītās ziņas atbilst patiesībai, tai nekavējoties šīs ziņas jāatsauc.

(4) Atsaukums jāizplata raidorganizācijas vārdā tajā pašā programmā (raidījumā) un tajā pašā programmas (raidījuma) laikā, kurā tika minētas nepatiesās ziņas.

(5) Ja raidorganizācija nepiekrīt atsaukuma izplatīšanai, tā septiņu dienu laikā par to paziņo pieteikuma iesniedzējam. Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības 14 dienu laikā griezties ar prasību tiesā. Ja ar tiesas spriedumu raidorganizācijai tiek uzlikts pienākums atsaukt nepatiesās ziņas, tas izdarāms saskaņā ar šā panta ceturto daļu.

37. pants. Tiesības uz atbildes izplatīšanu

(1) Fiziskajai vai juridiskajai personai, kuru aizskar kādas pārraidītās ziņas, neatkarīgi no tā, vai ir pieprasīts atsaukums, ir tiesības uz atbildi. Atbilde var būt aizskartās personas vai tās pārstāvja uzstāšanās raidorganizācijā ieraksta veidā vai šīs personas sagatavota teksta nolasīšana.

(2) Personai, kura vēlas izmantot tiesības uz atbildi, 14 dienu laikā pēc ziņu izplatīšanas jāiesniedz raidorganizācijai rakstveida pieteikums, informējot par to Nacionālo radio un televīzijas padomi. Pieteikumam pievienojama atbilde.

(3) Personai, kura apstrīd raidījumā izplatītās ziņas, ir tiesības tajā pašā raidorganizācijā bez maksas noskatīties un/vai noklausīties raidījuma fragmentu, kurā aizskartas tās intereses, vai saņemt par maksu šāda raidījuma ieraksta kopiju.

(4) Aizskartā persona atbildē norāda uz raidījumā minētajām ziņām un to vietā sniedz citas.

(5) Raidorganizācija pēc aizskartās personas pieprasījuma nodrošina atbildes ierakstu.

(6) Raidorganizācijai 14 dienu laikā tajā pašā programmā (raidījumā) un tajā pašā programmas (raidījuma) laikā, kurā pārraidītas minētās ziņas, bez maksas jāizplata atbilde, pēc aizskartās personas izvēles nolasot tās sagatavoto atbildi vai izplatot ierakstu ar šo atbildi.

(7) Raidorganizācija var atteikties izplatīt atbildi, ja:

- 1) personai, kuru skar apstrīdamās ziņas, nav tiesiski pamatojamas ieinteresētības atbildes izplatīšanā;
- 2) atbilde ir nesamērīgi gara;
- 3) atbildē ir krimināli sodāms paziņojums.

(8) Atteikumu raidorganizācija paziņo iesniedzējam rakstveidā. Atteikumu 14 dienu laikā pēc tā saņemšanas var pārsūdzēt tiesā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2001. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

38.pants. Civiltiesiskā atbildība par kaitējumu

(1) Kaitējums, arī morālais kaitējums, kas nodarīts fiziskajai vai juridiskajai personai, sniedzot par to raidījumā ziņas, kas aizskar tās godu un cieņu, raidorganizācijai jāatlīdzina saskaņā ar Civillikuma un citu likumu noteikumiem, ja tā nepierāda, ka šīs ziņas atbilst patiesībai.

(2) Raidorganizācija tiek atbrīvota no kaitējuma atlīdzības, ja personas godu un cieņu aizskarošas ziņas ir valsts un pārvaldes institūciju vai amatpersonu paziņojumos, kā arī tad, ja nepatiesas ziņas izplatītas tiešajā translācijā un raidorganizācijai nav bijis iespējams ietekmēt šo ziņu izplatīšanu.

39. pants. Administratīvā atbildība un kriminālatbildība

(1) Par programmu izplatīšanu bez apraides atļaujas, par raidorganizācijas darbības neatbilstību vispārējai programmas koncepcijai, par likumā paredzētās informācijas nesniegšanu vai nepatiesu ziņu sniegšanu Nacionālajai radio un televīzijas padomei, par programmu veidošanas un uzskaites noteikumu pārkāpumiem un par citiem šā likuma pārkāpumiem vainīgās personas saucamas pie atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu un Latvijas Kriminālkodeksu.

(2) Par pieļauto pārkāpumu elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jomā Nacionālā radio un televīzijas padome raidorganizācijai var izteikt brīdinājumu, sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu, uzlikt administratīvo sodu vai nodot materiālus tiesībsardzības iestādēm krimināllietas ierosināšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.10.2002. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

40. pants. Raidorganizācijas darbības apturēšana un izbeigšana

(1) Nacionālajai radio un televīzijas padomei ir tiesības anulēt apraides atļauju, retranslācijas atļauju, speciālo atļauju (licenci) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai, ja raidorganizācija:

- 1) ir savu darbību izbeigusi, bet nav nodevusi izsniegto dokumentu Nacionālajai radio un televīzijas padomei;
- 2) pieļauj neregulāru darbību vai pilnībā neizmanto piešķirto raidlaiku, izņemot gadījumus, kad tas notiek tehnisku iemeslu dēļ un ne ilgāk kā trīs mēnešus.

(2) Nacionālajai radio un televīzijas padomei ir tiesības uz laiku līdz septiņām dienām apturēt raidorganizācijas darbību, ja tā:

- 1) nav samaksājusi valsts nodevu par apraides atļaujas vai speciālās atļaujas (licences) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai pārreģistrāciju;
- 2) pieļāvusi būtisku šā likuma pārkāpumu;

3) pieļāvusi būtiskas atkāpes no vispārējās programmas koncepcijas.

(3) Pēc Nacionālās radio un televīzijas padomes pieteikuma tiesa izbeidz raidorganizācijas darbību, ja tā:

1) apraides atļauju ieguvusi nelikumīgi;

2) pieļāvusi administratīvo pārkāpumu pēc tam, kad viena gada laikā vainīgajām personām ir divas reizes piemērots administratīvais sods par šā likuma pārkāpumu;

3) pieļāvusi būtiskus šā likuma pārkāpumus vai būtiskas atkāpes no vispārējās programmas koncepcijas pēc tam, kad Nacionālā radio un televīzijas padome raidorganizācijai ir izteikusi brīdinājumu vai uz laiku apturējusi tās darbību.

(4) Pirms darbības apturēšanas vai pieteikuma iesniegšanas tiesā Nacionālajai radio un televīzijas padomei jāpieprasa attiecīgo raidorganizācijas amatpersonu paskaidrojums, kurš jāiesniedz triju dienu laikā. Paskaidrojuma neiesniegšana šajā termiņā nav šķērslis raidorganizācijas darbības apturēšanai vai pieteikuma iesniegšanai tiesā.

(5) Nacionālā radio un televīzijas padome paziņojumu par apraides atļaujas, retranslācijas atļaujas, speciālās atļaujas (licences) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai anulēšanu vai tiesas spriedumu par raidorganizācijas darbības izbeigšanu publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", bet par reģionālo vai vietējo raidorganizāciju - arī vietējā laikrakstā.

(6) Nacionālās radio un televīzijas padomes lēmumu par darbības apturēšanu vai tiesas spriedumu par darbības izbeigšanu raidorganizācija paziņo tai piešķirtajā raidlaikā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999. likumu, kas stājas spēkā 15.12.1999.)

VI nodaļa NACIONĀLĀ RADIO UN TELEVĪZIJAS PADOME

41. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes statuss

(1) Nacionālā radio un televīzijas padome (turpmāk arī - Padome) ir patstāvīga institūcija - pilntiesīga autonoma iestāde, kas pārstāv sabiedrības intereses elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jomā un uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Satversme, šis likums un citi likumi, kā arī nodrošināta vārda un informācijas brīvība.

(2) Padome ir juridiskā persona. Tai ir patstāvīga bilance un konts bankā. Padomei ir zīmogs ar tās nosaukumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 12.11.2002.)

42. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes izveidošanas kārtība

(1) Padomi izveido Saeima, ievēlējot tās sastāvā piecus locekļus.

(2) Padomes sastāvā var būt Latvijas pilsoņi, kas pastāvīgi dzīvo Latvijā.

(3) Padomes locekļus Saeima ievēlē tās Kārtības rullī noteiktajā kārtībā.

(4) Padomes locekļu kandidatūras var izvirzīt ne mazāk kā pieci Saeimas deputāti, iesniedzot savu priekšlikumu Saeimas Prezidijam. Kandidatūras iesniedzēju paraksti nozīmē, ka izvirzītais kandidāts piekritis savas kandidatūras izvirzīšanai.

(5) Izvirzīto kandidātu sarakstu publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", norādot katra kandidāta vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu, darbavietu un ieņemamo amatu (nodarbošanos).

(6) Padomes priekšsēdētāju un viņa vietnieku aizklāti ievēlē Nacionālā radio un televīzijas padome 14 dienu laikā pēc iepriekšējā priekšsēdētāja un viņa vietnieka pilnvaru laika izbeigšanās.

(7) (Izslēgta ar 15.05.2003. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003. un 01.10.2009. likumu, kas stājas spēkā 09.10.2009.)

43. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļiem izvirzāmās prasības

(1) Padomes locekļi nedrīkst savienot amatu Padomē ar Saeimas deputāta vai Ministru kabineta locekļa pienākumiem.

(2) Padomes locekļi nedrīkst ieņemt vēlētas vai citus amatus politisko organizāciju (partiju) vadības institūcijās.

(3) Uz Padomes locekļiem attiecas ierobežojumi un aizliegumi, kas paredzēti valsts amatpersonām korupcijas novēršanas likumā.

(4) Darbs Padomē ir Padomes locekļa pamatdarbs. Cits algots darbs iespējams tikai ar Padomes atļauju.

(5) Par Padomes locekli nevar būt persona, kas sodīta par tīšu noziegumu, ja tā nav rehabilitēta vai sodāmība nav dzēsta vai noņemta.

44.pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļu pilnvaru laiks

(1) Padomes locekļu pilnvaru laiks ir četri gadi.

(2) Ik pēc diviem gadiem Padomes sastāvs tiek atjaunināts, nomainot tos Padomes locekļus, kas nostrādājuši četrus gadus.

(3) Padomes loceklis savu darbību var izbeigt, iesniedzot Padomei par to pieteikumu; par Padomes locekļa atbrīvošanu no amata Saeima informējama 14 dienu laikā.

(4) Saeima var atsaukt pirms termiņa Padomes locekli, ja:

1) viņš triju mēnešu laikā neattaisnoti nav apmeklējis vairāk nekā pusi no Padomes sēdēm;

2) ir konstatēti šā likuma 43. pantā norādītie apstākļi, kas liedz attiecīgajai personai būt par Padomes locekli;

3) viņš izdarījis tīšu šā likuma pārkāpumu vai pieļāvis nolaidību un tas izraisījis būtiskas sekas.

(5) Padomes locekļa pilnvaru pirmstermiņa izbeigšanās gadījumā uz atlikušo pilnvaru laiku, ja tas nav mazāks par vienu gadu, Saeima ievēlē Padomes sastāvā citu locekli.

(6) Padomes locekļus var atkārtoti ievēlēt Padomes sastāvā ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997. likumu, kas stājas spēkā 27.11.1997.)

45. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes darbības principi

(1) Visi Padomes pieņemtie lēmumi ir publiski un pieejami jebkurai ieinteresētajai personai.

(2) Padome veicina visu veidu elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu līdztiesīgu un līdzsvarotu attīstību.

(3) Padome saskaņā ar šo likumu un citiem likumiem nepieļauj monopolu veidošanos elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu darbības jomā.

(4) Padome veicina Latvijas nacionālajām interesēm atbilstošu programmu politiku.

(5) Padomei ir tiesības pieņemt lēmumus, kas attiecas uz elektroniskajiem sabiedrības saziņas līdzekļiem tikai šajā likumā paredzētajos gadījumos. Šos lēmumus var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

(6) Padomei nav tiesību vērtēt radio un televīzijas programmas pirms to raidīšanas.

46. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes pamatuzdevumi un kompetence

(1) Padome izstrādā elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu attīstības nacionālo koncepciju, nodrošinot vairāku programmu kvalitatīvas uztveršanas iespēju visā valsts teritorijā, paredzot gan sabiedrisko, gan komerciālo raidorganizāciju attīstību.

(2) Padome sagatavo valsts budžeta projektu nacionālajam pasūtījumam un iesniedz to Ministru kabinetam, pēc budžeta pieņemšanas Saeimā lemj par tā sadalījumu atbilstoši apstiprinātajam nacionālajam pasūtījumam.

(3) Padome pārvalda valsts kapitāla daļas Latvijas Radio un Latvijas Televīzijā, apstiprina to statūtus, ieceļ ģenerāldirektorus, izveido revīzijas komisijas un apstiprina valžu sastāvu.

(4) Padome nosaka nacionālā pasūtījuma pamatnostādnes - apjomu, reklāmas un televēkala izvietojuma kārtību nacionālā pasūtījuma ietvaros un slēdz līgumus par tā izpildi šā likuma 56. panta otrajā daļā paredzētajā gadījumā.

(5) *(Izslēgta ar 11.11.1999. likumu.)*

(6) Padome izsniedz apraides atļaujas un retranslācijas atļaujas (pēc konkursa rezultātiem vai uz pieprasījuma pamata), kā arī speciālās atļaujas (licences) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai.

(7) Padome:

1) kārtoti uz izsniegto apraides atļauju, retranslācijas atļauju un speciālo atļauju (licenču) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai pamata raidorganizāciju reģistru;

2) vāc, apkopo un analizē informāciju par elektroniskajiem sabiedrības saziņas līdzekļiem, to darbību un attīstību Latvijā un ārvalstīs;

3) uztur sakarus ar citu valstu institūcijām, kas risina elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu darbības un attīstības jautājumus;

4) pasūta Padomes funkciju nodrošināšanai (kompetentu lēmumu pieņemšanai) nepieciešamos socioloģiskos un citus pētījumus par elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu darbības un attīstības problēmām;

5) uzklausa, analizē un apkopo skatītāju un klausītāju ierosinājumus, sūdzības un citu informāciju par elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu darbību;

6) pieprasa no raidorganizācijām raidījumu ierakstus gadījumos, kad ir saņemta sūdzība, un gādā par to saglabāšanu līdz galīgai sūdzības izskatīšanai.

(8) Padome kontrolē šā likuma ievērošanu:

1) uzklausa un pārbauda skatītāju un klausītāju sūdzības;

2) kontrolējot programmu uzskaiti raidorganizācijās;

3) veicot izplatīto programmu satura un kvalitātes izlases veida pārbaudes.

(9) Padome izskata materiālus par likuma pārkāpumiem elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jomā un atkarībā no konstatēto pārkāpumu smaguma, biežuma un bīstamības pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) izteikt raidorganizācijai brīdinājumu;

2) izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus.

3) anulēt apraides atļauju, retranslācijas atļauju, speciālo atļauju (licenci) kabeļtelevīzijas un kabeļradio (radiotranslācijas) darbībai vai apturēt raidorganizācijas darbību;

4) iesniegt tiesā prasību par raidorganizācijas darbības izbeigšanu;

5) nosūtīt materiālus tiesībsardzības iestādēm par krimināllietas ierosināšanu.

(10) Padome apkopo un izplata ziņas par raidorganizācijām un to darbību Latvijā. Reizi gadā tā publicē pārskatu par savu darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998., 14.10.1999., 11.11.1999., 09.10.2002. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

47. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes darbības nodrošināšana

(1) Padomes darbības nodrošināšanai tiek izveidots sekretariāts. Sekretariāta darbinieki nedrīkst ieņemt nekādus citus amatus vai saņemt atalgojumu tieši vai ar citu personu starpniecību no raidorganizācijām.

(2) Sekretariāta darbinieki saņem atlīdzību, kuru nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2008. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

48.pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes tiesības

Padomei ir tiesības:

1) jebkurā raidorganizācijā pārbaudīt izplatīto programmu uzskaiti un ierakstus, kā arī noskatīties un/vai noklausīties to fragmentus;

2) aizrādīt Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektoriem, ja atsevišķi raidījumi neatbilst to vispārējai programmas koncepcijai vai šā likuma prasībām;

3) aizrādīt komerciālajām raidorganizācijām, ja atsevišķi raidījumi neatbilst to vispārējai programmas koncepcijai, uz kuras pamata piešķirta apraides atļauja, vai šā likuma prasībām;

4) konkursa kārtībā slēgt līgumus ar specializētām organizācijām un ekspertiem par atsevišķu tās kompetencē esošu uzdevumu un projektu īstenošanu;

5) pieprasīt no raidorganizācijām finansiālās darbības pārskatu, ja tās pieprasa valsts budžeta finansējumu vai maksājumu atvieglojumus.

49.pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes darba organizācija

(1) Padome pati izstrādā un apstiprina savas iekšējās darbības noteikumus.

(2) Padomes sēdes notiek ne retāk kā vienu reizi mēnesī. Informācijai par sēžu sasaukšanu un darba kārtību ir jābūt pieejamai. Ārkārtas sēdes, ja to pieprasa vismaz trīs Padomes locekļi, jāsasauca triju dienu laikā.

(3) Padome ir lemttiesīga, ja sēdē piedalās vairāk nekā puse tās locekļu.

(4) Padome lēmumus pieņem ar tās locekļu balsu vairākumu, izņemot šā likuma 59. panta sestajā daļā paredzēto gadījumu. Ja balsis sadalās līdzīgi, izšķirošā ir Padomes priekšsēdētāja balss.

(5) Padomes sēdes tiek protokolētas. Padomes sēdes protokolu paraksta sēdes vadītājs un sekretariāta vadītājs.

(6) Par Padomes sēdes norisi un tajā pieņemtajiem lēmumiem sekretariāts sniedz ziņojumu sabiedrības saziņas līdzekļiem un nosūta lēmumu norakstus raidorganizācijām un citām institūcijām, uz kurām tie attiecas.

(7) Padome nodrošina savu locekļu un darbinieku izglītošanu elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jomā.

50. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes finansiālā darbība

(1) Padome tiek finansēta no valsts budžeta.

(2) (Izslēgta ar 11.11.1999. likumu.)

(3) Pārskatu par savu finansiālo darbību Padome vienu reizi gadā publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.1999. un 11.11.1999. likumu, kas stājas spēkā 15.12.1999.)

51. pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes priekšsēdētājs

(1) Padomes priekšsēdētājs ir atbildīgs par Padomes darbu un tās funkciju izpildi.

(2) Padomes priekšsēdētājs vai Padomes pilnvarots Padomes loceklis:

- 1) pārstāv Padomi valsts institūcijās, kā arī attiecībās ar fiziskajām un juridiskajām personām, arī ārvalstīs;
- 2) pārstāv Latviju starptautiskajās organizācijās elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu jautājumos;
- 3) ar padomdevēja tiesībām var piedalīties Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas valdes sēdēs;
- 4) ar padomdevēja tiesībām var piedalīties Ministru kabineta sēdēs.

(3) Padomes priekšsēdētājs:

- 1) vada Padomes sēdes;
- 2) ir Padomes finanšu rīkotājs;
- 3) pieņem darbā un atbrīvo no darba Padomes sekretariāta darbiniekus;
- 4) slēdz līgumus ar fiziskajām un juridiskajām personām Padomes darba nodrošināšanai;
- 5) sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus.

(4) Padomes priekšsēdētāja prombūtnes laikā priekšsēdētāja pienākumus veic viņa vietnieks.

(5) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.10.2002., 15.05.2003., 12.12.2008. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

52.pants. Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļu pienākumi un tiesības

(1) Padomes locekļu pienākums ir piedalīties Padomes sēdēs un pildīt Padomes uzticētos pienākumus.

(2) Padomes locekļiem ir tiesības:

- 1) ierosināt izskatīšanai Padomē jautājumus, kas ir tās kompetencē;
- 2) izteikties par sēdē izskatāmajiem jautājumiem un iesniegt priekšlikumus lēmuma projektam;
- 3) izdarīt pārbaudes raidorganizācijās saskaņā ar šo likumu.

(3) Padomes loceklis, kurš iekļauts Valsts radio un televīzijas centra padomes sastāvā, pārstāv tajā Padomes un raidorganizāciju intereses.

(4) Padomes priekšsēdētājs, viņa vietnieks un citi padomes locekļi saņem atlīdzību, kuru nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2008. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

53. pants. Nacionālā pasūtījuma būtība

Nacionālais pasūtījums ir Nacionālajā radio un televīzijas padomē apstiprinātais programmu un raidījumu kopums, kurā ievērotas šā likuma prasības un kuram ir nepieciešamais finansiālais nodrošinājums.

54. pants. Nacionālā pasūtījuma uzdevums

Nacionālais pasūtījums:

- 1) nodrošina brīvu vispusīgas informācijas izplatīšanu par notikumiem Latvijā un ārzemēs;
- 2) nodrošina latviešu valodas un kultūras attīstību, sekmējot vienkopienas valsts nostiprināšanu;
- 3) saskaņā ar divpusējiem līgumiem nodrošina Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta un pašvaldību darbības atspoguļojumu;
- 4) nodrošina sabiedrības vajadzības pēc izglītojošiem, arī reliģiski izglītojošiem, kultūras, zinātnes, izklaides, bērnu, sporta un citiem raidījumiem (arī ar surdotulkojumu);
- 5) veicina raidījumu veidošanu par Latvijā dzīvojošo mazākumtautību dzīvi un kultūru;
- 6) nodrošina priekšvēlēšanu aģitācijas iespējas saskaņā ar likumu;
- 7) veikt Latvijas Radio kora fondu ierakstus Latvijas Radio vajadzībām, lai nodrošinātu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

55. pants. Nacionālā pasūtījuma veidošana

(1) Nacionālo pasūtījumu veido, vispusīgi izzinot skatītāju un klausītāju vēlmes. Tam pēc iespējas plaši jāatspoguļo sabiedrībā pastāvošie uzskati, kā arī politiskie, filozofiskie un kultūras virzieni. Nacionālais pasūtījums nedrīkst vienpusīgi kalpot kādas politiskās organizācijas (partijas) interesēm.

56. pants. Nacionālā pasūtījuma izpildītāji

(1) Nacionālo pasūtījumu pamatā pilda Latvijas Radio un Latvijas Televīzija. Daļu nacionālā pasūtījuma Nacionālā radio un televīzijas padome var konkursa kārtībā nodot citām raidorganizācijām.

(2) Nacionālā pasūtījuma apjoms citām raidorganizācijām kopā nedrīkst pārsniegt 15 procentus no nacionālā pasūtījuma finansējuma kopējā apjoma, un par tā izpildi tiek slēgts līgums uz laiku, kas nepārsniedz vienu saimniecisko gadu.

VIII nodaļa LATVIJAS RADIO, LATVIJAS TELEVĪZIJA UN LATVIJAS VALSTS RADIO UN TELEVĪZIJAS CENTRS

57. pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas uzņēmējdarbības principi

(1) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas kā sabiedrisko raidorganizāciju dibināšanas, reģistrācijas un darbības noteikumus nosaka likums "Par uzņēmējdarbību", likums "Par bezpeļņas organizāciju", likums "Par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību", šis likums, kā arī statūti, kurus apstiprina Nacionālā radio un televīzijas padome.

(2) Latvijas Radio un Latvijas Televīzija ir valsts bezpeļņas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kuru pamatuzdevums ir nacionālā pasūtījuma īstenošana.

(3) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas pamatkapitālu (statūtu fondu) veido valsts ieguldītā manta. Nacionālā radio un televīzijas padome ir valsts kapitāla daļu turētāja šajās uzņēmēj sabiedrībās un veic to dalībnieku pilnsapulces funkcijas.

(4) Latvijas Radio un Latvijas Televīzija nav privatizējami ne kopumā, ne pa daļām, to kapitāla daļas nav pārdodamas un manta nav iekļājama. Šīm raidorganizācijām nav tiesību garantēt citu fizisko vai juridisko personu saistību izpildi.

(5) Ar Nacionālās radio un televīzijas padomes atļauju Latvijas Radio un Latvijas Televīzija drīkst piedalīties uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) dibināšanā, iegādāties citu uzņēmēj sabiedrību kapitāla daļas un vērtspapirus, ja tas nepasliktina programmas kvalitāti.

(6) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.10.2009. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

58.pants. Latvijas Valsts radio un televīzijas centra darbības principi

(1) Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs saskaņā ar elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu attīstības nacionālo koncepciju nodrošina pilnībā Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas nacionālās sabiedriskās apraides uzdevuma programmas izplatīšanu auditorijai visā valsts teritorijā, kā arī mērķauditorijai ārpus valsts robežām.

(2) Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs darbojas kā valsts akciju sabiedrība un nav privatizējams ne kopumā, ne tajā daļā, kas nodrošina televīzijas un radio programmu izplatīšanu.

(3) Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs nedrīkst tieši vai ar trešo personu starpniecību veidot programmas un ar savu ieguldījumu piedalīties citās raidorganizācijās.

(16.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.12.2004.)

59. pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas pārvalde

(1) Latvijas Radio un Latvijas Televīziju vada ģenerāldirektori, kurus uz pieciem gadiem ieceļ Nacionālā radio un televīzijas padome, noslēdzot darba līgumu.

(2) Latvijas Radio ģenerāldirektoru un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektoru var iecelt atkārtoti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Ģenerāldirektors nedrīkst:

1) būt Saeimas deputāts vai Ministru kabineta loceklis;

2) darboties politiskajās organizācijās (partijās) vai to apvienībās, bet gadījumā, ja viņš darbojas kādā politiskajā organizācijā (partijā) vai to apvienībā, šī darbība ir jāaptur.

(3) Uz Latvijas Radio ģenerāldirektoru un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektoru attiecas ierobežojumi un aizliegumi, kas paredzēti valsts amatpersonām korupcijas novēršanas likumā.

(4) Par Latvijas Radio ģenerāldirektoru un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektoru nevar būt persona, kas sodīta par tīšu noziegumu, ja tā nav rehabilitēta vai sodāmība nav dzēsta vai noņemta.

(5) Latvijas Radio ģenerāldirektors un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektors nedrīkst ieņemt citus algotus amatus un veikt citus algotus pienākumus, izņemot māksliniecisko, zinātnisko un pedagoģisko darbību. Ģenerāldirektors nedrīkst būt nevienas raidorganizācijas dibinātājs vai akciju (kapitāla daļu) turētājs.

(6) Latvijas Radio ģenerāldirektoru un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektoru var atlaist pirms termiņa pēc viņa lūguma. Atlaišana pēc Nacionālās radio un televīzijas padomes iniciatīvas pieļaujama darba likumdošanas aktos paredzētajos gadījumos, vai arī tad, ja tiek konstatēti apstākļi, kas liedz attiecīgajai personai būt par ģenerāldirektoru. Lēmumu par ģenerāldirektora atlaišanu Nacionālā radio un televīzijas padome pieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu no Padomes locekļu kopskaita.

(7) Latvijas Radio ģenerāldirektors un Latvijas Televīzijas ģenerāldirektors:

1) vada uzņēmēj sabiedrību atbilstoši statūtu, šā likuma un citu likumu prasībām;

2) pārstāv uzņēmēj sabiedrību tiesā, valsts un pārvaldes institūcijās, citās uzņēmēj sabiedrībās, kurās ir šīs uzņēmēj sabiedrības ieguldījums, kā arī attiecībās ar fiziskajām un juridiskajām personām;

3) slēdz darījumus uzņēmēj sabiedrību vārdā;

4) iesniedz Nacionālajai radio un televīzijas padomei apstiprināšanai attiecīgi Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas nacionālā pasūtījuma daļas projektu.

(8) Ģenerāldirektoram var būt divi vietnieki. Ģenerāldirektora prombūtnes laikā viņa pienākumus pēc ģenerāldirektora norādījuma pilda viens no vietniekiem.

(9) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas struktūrvienību vadītājus darbā pieņem ģenerāldirektors statūtos noteiktajā kārtībā.

(10) No struktūrvienību vadītājiem saskaņā ar statūtiem tiek izveidota valde, kuru vada ģenerāldirektors. Ģenerāldirektora vietnieki pēc amata ir valdes locekļi. Valdē ar darbinieku pilnsapulces lēmumu iekļaujami ne mazāk kā divi darbinieku pārstāvji.

(11) Valde apstiprina nacionālā pasūtījuma izpildes projektu un izlemj citus jautājumus saskaņā ar statūtiem.

(12) Ģenerāldirektors tikai ar valdes piekrišanu var rīkoties šādos gadījumos:

1) nosakot programmu politikas koncepciju un pamatvirzienus;

2) sagatavojot ikgadējo finansu plānu;

3) slēdzot darba koplīgumu.

(13) Statūtos paredzētajos gadījumos valde realizē arī padomdevēja tiesības.

60. pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas darbība

(1) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas darbībā nav tiesīga iejaukties un dot amatpersonām saistošus norādījumus neviena valsts vai pārvaldes institūcija, sabiedriskā organizācija vai to amatpersonas, izņemot Latvijas likumdošanas aktos tieši paredzētos gadījumus. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas darbību šajā likumā noteiktās kompetences ietvaros uzrauga Nacionālā radio un televīzijas padome.

(2) Latvijas Radio un Latvijas Televīzija var iestāties dažādās starptautiskās organizācijās, kas risina elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu problēmas. Par darbību šajās organizācijās un pieņemtajiem lēmumiem Latvijas Radio un Latvijas Televīzija informē Nacionālo radio un televīzijas padomi.

(3) Latvijas Radio un Latvijas Televīzija var veidot īpašas programmas ārzemēm, ja šo programmu finansēšanai tiek piešķirti papildu valsts budžeta līdzekļi.

(4) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijai ir pienākums nekavējoties dot iespēju Valsts prezidentam, Saeimas priekšsēdētājam vai Ministru prezidentam sniegt ārkārtas paziņojumu.

61.pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas finansēšana

(1) Latvijas Radio budžeta un Latvijas Televīzijas budžeta ieņēmumu daļu veido:

1) valsts budžeta līdzekļi;

2) patstāvīgā uzņēmējdarbībā iegūtie līdzekļi;

3) dāvinājumi, ziedojumi un sponsorējumi.

62. pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas programmas

(1) Radio un televīzijas pirmajā un otrajā izplatīšanas tīklā tiesības izplatīt programmas pieder sabiedriskajām raidorganizācijām - Latvijas Radio un Latvijas Televīzijai. Nacionālā radio un televīzijas padome ir tiesīga piešķirt citām raidorganizācijām apraides tiesības otrajā izplatīšanas tīklā laikā, kas nav nepieciešams nacionālā pasūtījuma izpildei ar šādiem nosacījumiem:

1) raidlaika ilgums katru gadu tiek precizēts atkarībā no nacionālā pasūtījuma apjoma;

2) Nacionālā radio un televīzijas padome atsevišķās dienās, kad papildu raidlaiks nepieciešams Latvijas Radio vai Latvijas Televīzijai, citas raidorganizācijas raidlaiku var saīsināt vai pārcelt, brīdinot raidorganizāciju vismaz trīs dienas iepriekš.

(2) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijā pirmajā izplatīšanas tīklā savu programmu veido kā nacionālo programmu valsts valodā.

(3) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas otrā izplatīšanas tīkla programma pamatā ir valsts valodā. 20 procentus gada raidlaika tajā var atvēlēt raidījumiem valsts mazākumtautību valodās, ieskaitot šajā raid laikā arī valsts valodā subtitrētās kinofilmas un teātru izrādes.

(4) Latvijas radio un Latvijas televīzijas programmās līdz 40 procentiem raidlaika ir pieļaujams aizņemt ar citu raidorganizāciju vai neatkarīgo producentu sagatavotajiem raidījumiem.

(5) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas sabiedriski politisko raidījumu redakciju un raidījumu vadītājiem jābūt politiski neitrāliem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.1997., 15.02.2001. un 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

63. pants. Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas arhīvi (videokrātuves un fonotēka)

(1) Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas veidotie vai šīm raidorganizācijām veidotie audiovizuālie darbi un fonogrammas ar kultūrvēsturisku vērtību uzskatāmi par nacionālā kultūras mantojuma daļu un valsts arhīva fonda sastāvdaļu. Tie uzglabājami un izmantojami atbilstoši likumam "Par arhīviem". Raidorganizāciju arhīvos esošos audiovizuālos darbus un dokumentus var izmantot tikai ar attiecīgo raidorganizāciju piekrišanu.

Pārejas noteikumi

1. Nacionālā radio un televīzijas padome un sabiedriskās raidorganizācijas 1995. gadā savu darbību veic apstiprinātā valsts budžeta ietvaros.

2. Likumprojektu par nepieciešamajiem grozījumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā līdz 1996. gada 1. martam izstrādā un iesniedz Ministru kabinets. Šā likuma noteikumi, kas paredz Nacionālās radio un televīzijas padomes tiesības sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolu nav piemērojami līdz atbilstošu Administratīvo pārkāpumu kodeksa grozījumu izdarīšanai.

3. Raidorganizācijām, kuru pamatkapitālā ārvalstu ieguldījums pārsniedz 20 procentus, neatļautajā kontrolē turētā kapitāla daļa viena gada laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas jāatsavina par labu Latvijas fiziskajām vai juridiskajām personām. Šajā periodā netiek pieļauta tādu jaunu raidorganizāciju reģistrācija, kuru pamatkapitālā ir ārvalstu ieguldījums.

4. Nacionālā radio un televīzijas padome līdz 1996. gada 1. maijam veic raidorganizāciju pārreģistrāciju pašas izstrādātajā kārtībā. Raidorganizācijām pārreģistrācijai jāiesniedz uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) reģistrācijas apliecības, statūtu un masu informācijas līdzekļu reģistrācijas apliecības noraksts, kā arī šā likuma 11. panta piektajā daļā minētie dokumenti un jāuzrāda raidīšanas atļauja.

5. Šā likuma 18. panta pirmajā un otrajā daļā paredzētie ierobežojumi pilnā apjomā ieviešami viena gada laikā pēc likuma stāšanās spēkā.

6. Šā likuma 19. panta ceturtās daļas noteikumi pilnā mērā ieviešami pakāpeniski līdz 1996. gada 1. jūlijam.

7. Nacionālajai radio un televīzijas padomei ir tiesības šā likuma 19. panta piektās daļas ierobežojumus atsevišķos valsts reģionos ieviest piecu gadu laikā.

8. Ministru kabinets sadarbībā ar Nacionālo radio un televīzijas padomi sešu mēnešu laikā izstrādā valsts tehniskos standartus un nosaka to spēkā stāšanās kārtību.

9. Šā likuma 21. panta piektās daļas noteikumi par alkoholisko dzērienu reklāmas ierobežošanu piemērojami ar 1996. gada 1. janvāri.

10. Retranslācijas atļaujas pirmos divus gadus pēc šā likuma stāšanās spēkā atjauno ik pēc gada, pēc tam - izsniedz uz laiku līdz pieciem gadiem.

11. Šā likuma 32. panta trešā daļa stājas spēkā attiecībā uz radio triju gadu laikā, bet attiecībā uz televīziju - divu gadu laikā pēc šā likuma stāšanās spēkā.

12. Priekšlikumi par Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļu kandidātiem iesniedzami Saeimas Prezidijam triju dienu laikā pēc šā likuma stāšanās spēkā.

13. *(Izslēgts ar 01.10.2009. likumu, kas stājas spēkā 09.10.2009.)*

14. Nacionālā radio un televīzijas padome sanāk uz pirmo sēdi Latvijas radio un televīzijas padomes telpās piektajā dienā pēc tās ievēlēšanas pilnā sastāvā pulksten 10.00. Pirmo sēdi līdz Nacionālās radio un televīzijas padomes priekšsēdētāja ievēlēšanai vada gados vecākais šīs Padomes loceklis.

15. Ar Nacionālās radio un televīzijas padomes sanākšanu darbību izbeidz Latvijas radio un televīzijas padome. Tās priekšsēdētājs desmit dienu laikā nodod jaunievēlētajai Padomei Latvijas radio un televīzijas padomes dokumentus.

16. Šā likuma 58. panta ceturtās daļas noteikumi neattiecas uz Latvijas Valsts radio un televīzijas centra jau nodibinātajiem uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām).

17. Valsts uzņēmums Latvijas Radio, valsts uzņēmums Latvijas Televīzija un uzņēmums Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs līdz 1995. gada 31. decembrim pārveidojami par valsts uzņēmēj sabiedrībām.

18. Ar šā likuma spēkā stāšanos atzīt par spēku zaudējušu likumu "Par radio un televīziju" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 22./23.nr.; 1993, 8./9.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 13.nr.).

19. Grozījumi šā likuma 2.panta 12.punktā stājas spēkā 2002.gada 1.janvārī.
(15.02.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.03.2001.)

20. Šā likuma 17.panta septītā daļa stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī. Līdz 2006.gada 1.janvārim 17.panta septītajā daļā minētie notikumi ir raidāmi tā, lai tiktu aptverti vismaz 85 procenti Latvijas iedzīvotāju. Šā likuma 17.panta septītajā daļā minēto notikumu sarakstu Ministru kabinets apstiprina līdz 2004.gada 1.janvārim.
(15.05.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

21. *(Izslēgts ar 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)*

22. Saskaņā ar Komerclikumu raidorganizācija var būt arī komersants, kurš likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts komercreģistrā.

(09.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.11.2002.)

23. Grozījumi likuma 11.panta trešajā daļā stājas spēkā ar īpašu likumu.

(15.05.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

24. Saskaņā ar šo likumu noteikto atlīdzību (atalgojums, amatalga u.c.) 2009.gadā nosaka atbilstoši likumam "Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā".

(12.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

25. Tie Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļi, kas ievēlēti pirms dienas, kad stājas spēkā grozījums par šā likuma 42.panta pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, turpina darbību līdz savu pilnvaru beigām. Līdz jauna elektronisko mediju nozari reglamentējoša likuma spēkā stāšanās dienai Saeima ievēlē jaunu Nacionālās radio un televīzijas padomes locekli tikai tad, ja Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļu skaits ir mazāks par pieciem.

(01.10.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.10.2009.)

Likums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 24.augustā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1995.gada 8.septembrī